

ÖKUMENIKUS LELKÉSZI/MUNKATÁRSI KONFERENCIA

RÉVFÜLÖP, ORDASS LAJOS OKTATÁSI KÖZPONT, 2015. jún. 22 – jún. 26.

„Ahogy engem küldött az Atya, én is elküldelek titeket...” (Jn 20,21)

A missziói gyülekezet – teológiája, gyakorlata

JOHANNES REIMER PROFESSZOR ÁHÍTATAINAK ÉS ELŐADÁSAINAK RÉSZLETES TARTALMI ISMERTETÉSE¹

I. ÁHÍTATOK

J. Reimer áhítatai együtt:

1. ÁHÍTAT, 2015. június 22-e, hétfő este 19:00 óra. J. Reimer:
Igehely: Mt 5,13-15. Mt 5,3. Az 1. boldogmondás: ***Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.***
2. ÁHÍTAT, 2015. június 23, kedd este 19. 00 Igehirdetés – Dr. Johannes Reimer, a missziológia professzora. 2. boldogmondás
Igehely: ***„Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.”*** Mt 5,4
3. ÁHÍTAT, 2015. Június 24, szerda este 19:00, 3. boldogmondás a szelídekről.
„Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet.” Mt 5,5.
4. ÁHÍTAT, június 25. csütörtök este 19:00, J. Reimer: 4. BOLDOGMONDÁS
„Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek.” Mt 5,6.

1. ÁHÍTAT, 2015. június 22-e, hétfő este 19:00 óra. J. Reimer:

Igehely: Mt 5,13-15. Mt 5,3. Az első boldogmondás: Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.

Bevezetés

Mivel J. Reimer missziológiát tanít az egyik teológiai egyetemen fontos az előadó számára, hogy tudja mi történik a világban. Két utóbbi élményét szeretné megosztani. Az egyik ilyen élménye Brazíliából (ÉK-en) származik, a másik Európából (Norvégia). Brazíliában 25 évvel ezelőtt a lakosság kevesebb, mint 1%-a volt protestáns, ma viszont a lakosság 25%-a protestáns keresztyén, ez több mint 10 millió embert jelent. Mindkét helyen a Máté evangéliuma 5. részének 13-15. verseivel foglalkoztak, de teljesen eltérő módon, eltérő eredménnyel. A fenti igeszakasz így szól (RÚF2014):

¹ Az előadások, áhítatok német nyelven hangzottak el **Dani Eszternek** a Református Missziói Iroda vezetőjének élő tolmácsolásában. A felvett hanganyagról Vajs Tibor lelkész készítette el a szöveges változatot.

13 *Ti vagytok a föld sója. Ha pedig a só megízetlenül, mivel lehetne ízét visszaadni? Semmire sem való már, csak arra, hogy kidobják, és eltapossák az emberek.* **14** *Ti vagytok a világ világossága. Nem rejthető el a hegyen épült város.* **15** *Lámpást sem azért gyújtanak, hogy a véka alá tegyék, hanem a lámpatartóra, hogy világítson mindenkinek a házban.*

Brazíliából származó élménye egy lelkeszkonferenciához kötődik, amelyen részt vett. Ennek a konferenciának 2000 résztvevője volt. Csodálatos konferencia volt, ahol örültek, hálát adtak azért, hogy ők a föld sója és a világ világossága. Ahova Isten küldi őket ott ébredés történik (150 új gyülekezet plántálását tervezik a közel jövőben).

A másik említett élménye Norvégiából származik. 22 európai országból érkeztek lelkeszkek erre a konferenciára. A Mt 5,13-15. verseiről tárgyaltak, de egészen más hangulatban, mint a brazil keresztyének. Panaszkodtak, arról beszéltek, hogy sóvá és világossággá kellene lenni. Nem volt semmi örvendezés, hálaadás, ahogyan ezt Brazíliában tapasztalta. Közben megállapították, hogy a protestáns egyházak mindenütt fogynak. Mi a különbség a két igetanulmányozó közösség között? Németországban egyre több lelkesz ég ki. A pszichiátrián a keresztyén betegek között minden 15-ik lelkesz. Tehát mi az oka a brazil keresztyének örvendezésének?

Ezen a mostani révfülöpi konferencián az előadó **Isten szolgájának a karaktervonásairól** szeretne beszélni, amelyek abban segítenek, hogy a lelkesz és a gyülekezet munkatársa a világ világossága és a föld sója legyen. A görög szövegben az áll, hogy: **ti vagytok** (só és világosság), nem pedig az, hogy ti azok lesztok, vagy legyetek azzá: **Ἑμεῖς ἐστε** τὸ ἄλλας τῆς γῆς. **és Ἑμεῖς ἐστε** τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Máté egy üldözött keresztyén közösségnek ír, rájuk vonatkoztatja ezt a megállapítást, amely egy állapotot jelent: Tényleg ti vagytok a föld sója és a világ világossága. Mit értett Jézus a só és a világosság szavak alatt? A só és a világosság elengedhetetlen élethordozó. Só nélkül tönkremenne a testünk. Az ószövetségi liturgiában, az áldozatbemutatás szerves részét alkotta a só, az áldozatot megsózták: *„Minden ételáldozatodat sózd meg. Ne hagyd le ételáldozatodról Istened szövetségének a sóját. Minden áldozatot sóval mutass be „(3Móz 2,13), Készíts belőle füstölőszer-keveréket, ahogyan a kenetkeverők készítik: sózva, tisztán és szentül. (2Móz 30,35). A só a megtisztulás eszköze. Elizeus Jerikónál sót dobott a vízbe, hogy az megtisztuljon és ihatóvá váljon (2Kir 2,19-22).*

Elveszítheti-e a só az ízét? Elvileg nem, de ha keveredik más anyagokkal, akkor igen. Példa erre a Holt-tenger sója, amely többféle vegyi elemmel keveredik (33%-a más vegyi anyagból áll), ezért tisztátalannak számított. Vízben oldották ki a sót, a használhatatlan részből járdát, utat készítenek. Elképzelhető, hogy nyugat Európában a keresztyénség, mint só elveszítette az ízét? Hogyan lehet ilyen sóval az életet táplálni? Ugyanez a helyzet a világossággal. Isten önmagát nevezi fénynek: *„Ez pedig az az üzenet, amelyet tőle hallottunk, és hirdetünk nektek, hogy az **Isten világosság**, és nincs benne semmi sötétség” (1Jn 1,5). Isten Izraelt is a népek világosságának nevezi: „**4 Figyeljetek rám, ti, népek, hallgassatok rám, ti, nemzetek! Mert tanítás származik tőlem, és törvényemet a népek világosságává teszem hamarosan. 5 Közel van igazságom, jön már szabadításom, és karommal népeket ítélek. Bennem reménykednek a szigetek, szabadulásukat az én karomtól várják.**”*

(Ézs 51,4-5). Tudjuk, hogy Izrael nem töltötte be ezt az elhívását. Azért jött Jézus a világba, hogy ő legyen e világ világossága Izrael elvesztett juhainak (jegyzetelő megjegyzése: ezt követően a népeknek). Pál apostol Isten gyermekeit nevezi világosságnak: *„Mert egykor sötétség voltatok, most azonban világosság vagytok az Úrban: éljeteke úgy, mint a világosság gyermekei.” (Ef 5,8).*

Világosságnak lenni azt jelenti, hogy e világba belevisszük Isten igazságát. Nyugaton a keresztyének ezt a mondatot törvényeskedésnek tartják. A mi dolgunk az, hogy prédikáljuk az evangéliumot, mondják ők. Pontosan az evangélium tesz bennünket sóvá és világossággá.

Hogyan jutunk el ehhez az állapothoz? A hegyi beszéd szívét fedeztem fel, mondja Johannes. Ebből a misszionáló szívből kell Jézust megismerni. Két kijelentésről van szó. Jézus elsőként a feltételekről beszél, arról hogyan jutunk el ebbe az állapotba, azután a következményekről szól, amelyek ezek után történni fognak. A Mt 5,13-15. a szíve ennek tanításnak. Jézus azt szeretni a tanítványoknak megmagyarázni, hogy ők valójában kik, **identitást szeretnek nekik adni. Csak így fogják tudni a közösségi életet, az erkölcsöt, a társadalmat megváltoztatni.**

Most csak a **feltételekkel** fogunk foglalkozni, a következményekkel nem. Ez a szakasz 5 boldogmondással kezdődik. Jézus 8 ilyen boldogmondást sorol fel mielőtt a sóról és a világosságról

beszélne. A boldogmondásokat a Mt 5,3-12-ben olvassuk. Ezek felolvasása történt meg. Boldogok vagytok. Ez a fogalmazás az Ószövetségből jön. A görög eredetiben a boldog szó (Μακάριοι – Makarioi) egy állapotot jelent. A boldogság egy olyan állapot, amely egy folyamatot indít el. Ez olyan, mint amikor egy mondat végére kettős pontot teszünk (:), ez azt jelzi, hogy valami következik ezután. Gyakran a cselekvés és a cselekvés utáni következmény összefüggésében áll előttünk. Németül ez nemcsak boldogot, de áldottat is jelent (E sorok jegyzetelőjének megjegyzése: az angolban is így van: a legtöbb fordítás a **blessed** szóval kezdődik). Ezt a megállapítást az előadó egy gyerekkorából vett történettel illusztrálja, amikor rosszalkodása után édesapja a nadrágszóját kezdte kioldani ez a verés szándékát jelezte. „Az öv lazítása kettős pont volt, ami után tudtam mi következik.” – mondotta Johannes. Lehetnek pozitív példák is. Az, hogy boldog valaki, azt jelenti, hogy valami következni fog. AMIKOR A 8 BOLDOGMONDÁST VESSZÜK, AKKOR MEGLÁTJUK MAJD HOGYAN AKADÁLYOZ MEG BENNÜNKET EURÓPAI KULTÚRÁNK ABBAN, HOGY OLYAN ÖRVENDEZŐK LEGYÜNK, MINT AMILYENEK A BRAZIL TESTVÉREINK. Ma este csak az első boldogmondást fogjuk venni.

1. **Boldogmondás: „Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.”** Mt 5,3. Johannes német szövegében ez áll: „Boldogok, akik szegények Isten előtt...” Mit is jelent lelki szegénynek lenni (πτωχοὶ τῷ πνεύματι – ptōchoi tō pneumatī)?² Erről már sokat gondolkodtak. Vannak, akik a szegényeket értik ez alatt, különösen a Lk 6, 20 alapján. Önmagában a szegénység se nem üdvözít, se boldoggá nem tesz. Egy szegény is lehet tolvaj, bűnöző. Nem lehet a lelki szegény szavakat leszűkíteni. Vannak, akik a lelki szegények alatt az értelmi szegénységet értik. Ezek szerint a lelki szegények ítélőképessége gyenge. Az egyik amerikai exegéta szerint a lelki szegénység a zsoltárokból és a rabbik tanításában is, azt jelenti, hogy ezek az emberek nem a maguk erejében és képességeikben bíznak. Ezek a lelki szegények nem a saját kontrolljuk alatt tartják és uralják az életet. Ezek az emberek belátják, hogy saját erejükből nem sokra képesek, felismerték tehetetlenségüket. Ők képesek Isten perspektívájából nézni a dolgokat. Ők tehát nem saját ítélőképességükre építenek. EZ A FAJTA GONDOLKODÁS AZ ELMÚLT 250 ÉV HUMANISTA GONDOLKODÁSÁVAL MEGY SZEMBE.

René Descartes, francia filozófus (1596-1650) azt mondta, hogy gondolkodom, tehát vagyok. Mi is azt mondjuk, hogy tanultunk, tehát képesek vagyunk gondolkodni, dolgokat megítélni. A PROBLÉMA AZ, HOGY AMIT TUDUNK, AMIT ISMERÜNK, ABBÓL VEZETJÜK LE AZ IDENTITÁSUNKAT. AZ AFRIKAIK ÉS A BRAZÍLOK EZZEL SZEMBEN AZT MONDJÁK, HOGY VALAHOVA TARTOZOM, EZÉRT VAGYOK. AZ IDENTITÁSOM NEM MAGAMBÓL JÖN, HANEM ABBÓL AHOVA TARTOZOM. Európában a homoszexuálisok azt mondják, hogy ilyen az orientációm, azért vagyok ilyen. Önmagára összpontosít, kiéli a vágyait. Amit megtehetek az vagyok. Így gondolkodik az európai ember. Amit birtoklok az vagyok, amit megtanultam az vagyok. Lelkem vágyai határozzák meg a minőségemet. Jézus erre azt mondaná, hogy ez butaság. Azok a boldogok, áldottak, akik lelki szegények. Ez után kettőspont következik: Mi jön ezek után? A következő mondat jön: „Mert övék az Isten országa.” Máté az Isten uralmáról beszél, a mennyek királyságáról: **Basileia tou Theou**-ról (βασιλεία τοῦ Θεοῦ). Itt ábrázolódik ki Isten hatalma, mert minden az Ő uralma alatt történik. A tanítványok imádkoznak Isten országáért és meghirdetik azt. *Mi Atyánk, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod.* Jézus mondja: „De keressétek először az ő országát és igazságát és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek” (Mt 6,33). Az Isten országa egy nagyon lelkesítő koncepció. Ezt látjuk Jézusnál. A betegekre ráhelyezi a kezét és egészen egészségesek lesznek. A halott Lázárnak parancsol, hogy jöjjön ki a sírból és ő kijön. Személyes történetét mondja el, amikor a Szovjetunióban még mint kommunista fizikus és matematikus átélte egy 3 napja halott asszony feltámadását. Az orvosok látva a feléledt asszonyt sorra ájultak el. Ez nem fér bele az agyunkba. Ha Isten országa betör a világunkba, akkor olyan dolgok történnek, amelyeket nem tudunk értelmünkkel megfogni. Johannes az oxfordi könyvtárban kutatott, ahol több mint 520 millió kötet könyv van, ezek mégsem tudják befogadni Isten országának a hatalmát. Jézus azt mondja már most a lelki szegényeké az Isten országa, nem majd egyszer az övék

² Dr. Varga Zsigmond József, a Debreceni Református Teológiai Akadémia neves újszövetségi professzora beszélgetésünk során úgy értelmezte a lelki szegény fogalmát, hogy azok a lelki szegények, akik tudatában vannak annak, hogy Isten nélkül üres, szegény és elveszett az életük és csak Isten által szűnik meg ez a szegénységük.

lesz, már most az övék. Mindegy, hogy mennyi arminiánus³ tant hordozol, Jézus azt mondja, hogy már most a tied az Isten Országá. Példa arra, hogy mit jelent az, ha nem hiszük el, hogy Isten országa a mienk. Németországban egy koldus óriási pénzt örökölt (több mint 30 millió eurót), de nem vette át a pénzt mert nem hitte el, hogy igaz a bank levele, amellyel megkeresték. Nem ment el a bankba, mert azt gondolta, hogy csak szórakoznak vele. Szegényen halt meg, pedig nagyon gazdag volt. Jézus azt mondja: Tietek az Isten országa. Ehhez lelki szegénynek kell lenni. Egyik brazil ismerősének a történetét mondja el, aki a teológia doktora és gyülekezetet plántáltak a határ közelében olyanok között, akik még nem hallottak Krisztusról. Hitték, hogy Isten országa velük van és szerettek volna a hétköznapi eseményeknél többet megtapasztalni isten munkájából. Imádkoztak Isten vezetéséért, és egy ember közülük olyan útmutatást kapott, hogy kék pólóban menjenek a törzs falujába. A többiek furcsálták az egészet, de amikor újból imádkoztak ez ügyben, megnyugodtak abban a döntésben, hogy ezt kell tenniük. Amikor a törzs (valamikor Afrikából hozott rabszolgák voltak, akik rabszolgatartóik elől a dzsungelbe menekültek) látta őket felkiáltottak, hogy jönnek a kékek. Egy különös kijelentés alapján ők várták a kék színű embereket, akik újat hoznak majd az életükben. Egy év sem kellett hozzá és ezekben a falvakban keresztyén gyülekezetek jöttek létre. Ilyen az, amikor Isten országa betör. Az európai keresztyénség nem a tudás hiányában szenved, mi a BIZALOM HIÁNYÁBAN SZENVEDÜNK. A HIT NEM VALAMILYEN IGAZSÁG HELYESSÉGÉRŐL VALÓ MEGGYŐZŐDÉS, NEM ISTEN LÉTÉT KELL A fejünkkel elfogadni, hanem ISTENBEN KELL HINNÜNK, AMI A BIZALMAT JELENTI. Johannes számára az volt a legnehezebb elfogadni, hogy minden igaz tanítása, teológiája nem fogja a kettős pontot kirakni, ami után a megújulás következik. A teológiánk pont, kérdőjel, felkiáltás, de soha nem kettőspont. A kettőspont a boldogmondás áldott állapota. A bizalomról szól. Amikor ezt megértettem azóta imádkozom újra. Olyan elmélkedést fedezett fel, amikor csendben van Isten előtt. A teológia nem lényegtelen, de a helyére kerül, nem az határozza meg a cselekedeteit.

Két példával kezdte, az egyik brazíliai, ahol boldog, táncolnak, a másik pedig az európaiaké, akik csak erőlködnek és panaszkodnak. Ez utóbbiak csak fogynak. Nem értjük az áldott állapotot. Aki szeretné az evangéliumot megtapasztalni, arra rá kell bízni magát az evangéliumra. Abban bízunk, hogy a boldogságból részesülünk ezekben a napokban.

2. ÁHÍTAT, 2015. június 23, kedd este 19. 00 Igehirdetés – Dr. Johannes Reimer, a missziológia professzora. 2. boldogmondás

Igehely: Mt 5,4 „**Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.**”

Néhány évvel ezelőtt Johannest meghívták az **Amisokhoz**.⁴ Az amisok nem vezetnek autót, a nők a régi kor, a 18. sz. öltözetében járnak. Azért kérték meg Johannest, hogy nyerje meg őket a misszióknak, mert már régóta nem is beszélnek erről. New York Állam felső részében volt a konferencia, nagyjából 500 fős résztvevővel. A legfiatalabb is kb. 65 éves volt köztük. Azt kellett elmondania Johannesnek hogyan is veszíthették el missziói lelkesedésüket. A második boldogmondást vette velük. Hogy mire jutottak, majd az áhítat végén mondja el. Ezek a boldogmondások azoknak a keresztyéneknek a jellemzői, akik e világ sója és világossága. Ez a második boldogmondás egy német közmondás szerint kiugrasztja az embert a csizmájából. A gyászolóknak kellene boldognak lenni, ez paradoxonnak, azaz ellentmondásnak hat. A gyászoló fájdalmas időszakon megy át, mert valakit, akit szeretett elveszített. Ez a veszteség élménye, félelmet, tehetetlenséget, gyászt eredményez. A pszichológusok szerint a nem jól feldolgozott gyász depressziót okozhat. EZ KELL, HOGY A MISSZIÓI LÉT HÁTTERÉBEN OTT LEGYEN? IGEN, DE EHHEZ MEG

³ Jacobus Arminius (1560-1609) holland protestáns teológus, aki ellent mondott Kálvin predestinációs tanának. Szerinte Isten azokat választotta ki, akikről előre tudta, hogy hinni fognak. Követőit nevezik remonstránsoknak, vagy arminiánusoknak.

⁴ Amis, vagy Ámis (angolul Amish, németül Amische) kb. 200.000 főből álló protestáns közösség Pennsylvania, Ohio és Indiana Államokban. Ők svájci mennoniták és anabaptisták voltak, de 1693-ban elszakadtak tőlük. Az angol nyelv mellett egy német nyelvjárást és a holland nyelvet is beszélik. A 18. században vándoroltak ki Európából Amerikába.

KELL ÉRTENÜNK EZT A GYÁSZT, EZT A SÍRÁST. A görög szó: penthountes - πενθοῦντες olyan panaszkodást, sírást jelent ami számunkra egy kellemetlen, nehéz helyzet miatt történik. Ez a panasz, ez a fájdalom olyan dolog miatt szakad ki bennük, **amit látnak**. A sírás itt egy fájdalmas felkiáltás. Jézus azt mondja, jaj nektek, akik most jóllaktok, mert éhezni fogtok! Jaj nektek, akik most nevettek, mert sírni és jajgatni fogtok” (Lk 6,25). Pál az 1Kor 5,1-2-ben mondja el, hogy senki sem volt a gyülekezetben, aki látva egyesek súlyos bűnét nem szomorodott el ezen: „Ti pedig felfuvalkodtatok ahelyett, hogy inkább megszorodtatok volna, és eltávolítottátok volna magatok közül azt, aki ilyen dolgot cselekedett.” A 2 Korinthusi levélben pedig arról ír az apostol, hogy amikor majd hozzájuk megy és látja, hogy nem tértek meg bűneikből, akkor ez elszomorítja majd őt. A 2. boldogmondásban arról van szó, hogy a gyülekezetben egyesek a súlyos bűnök láttán szomorodnak el és emiatt sírnak. A legtöbb exegéta az Ézs 61, 2 kk. versekre utal itt, amikor az Isten szolgájáról van szó ebben a részben, aki magára vette mások miatt a szenvedést, és Isten Lelke által vigasztalni indul a sírókat, gyászolókat megvigasztalja. Ezek a gyászolók nem panaszkodók, hanem a SION GYÁSZOLÓI, akik Sion állapota miatt gyászolnak. Itt a nép állapota, a templom elvesztése miatt történik a sírás. Jézus Ézs 61-nek a szavait magára vonatkoztatja a Lk 4,18-ban.

Milyen gyászolók ezek? Milyen állapot miatt sírnak?

Ezek az emberek azért sírnak, mert látják a környezetükben a bűn miatti szenvedést. **A sírók tehát az együtt szenvedők. Ezzel a felismeréssel igénk új összefüggést nyer. Isten az ő szeretett Fiát azért küldi el ebbe a világba, mert már nem tudja elhordozni annak állapotát.** Már szó esett arról (előző nap), hogy a nyugati világ egyházai nem misszióiak. Az amerikai evangélikások (evangéliumi keresztyének bevételeük 0,9%-át misszióra fordítják. A liberális egyházak még ennél is kevesebbet fordítanak missziói célokra. Németországban erre a célra az egyházak 3% támogatást adnak. Magunknak 97% marad a misszióra csak 3% fordítunk. **Miért nem vagyunk erőteljesebben misszióiak?** Igenk szerint azok a boldogok és áldottak, akik tudnak sírni mások szenvedése és bűne miatt és ők a föld sója és a világ világossága. Johannes sokszor Nyugat Európában képzett lelkészeket és gyülekezet plántálókat. Ezekkel két gyakorlatot végeztetett el. Kiküldte őket egy lappal, hogy írják fel arra mindazt, ami számukra a látottak között fájdalmat okoz. Amikor visszajönnek, akkor megbeszélik a leírtakat. Svájcban, Németországban, Franciaországban, Angliában, Norvégiában és Svédországban általában ezek a kiküldött seminaristák üres lapokkal jönnek vissza. Semmi sem mozgatta meg a szívüket. Johannes néha a gyülekezetekkel is megcsináltatja ezt a feladatot. Megkérem őket, hogy írják le azt ami a lelküknek fájdalmat okoz, ahol tenni kellene valamit. Nagyon ritkán történik meg, hogy leírja valaki, hogy menekültet láttak, vagy egy éhezőt. Soha nem találkozott még azzal, hogy azt mondták volna, hogy a szomszédságukban sok olyan ember él, akik a pokol felé tartanak. Ez nem mozdítja meg a szívüket, ez nekik mindegy. Ezért nem is sírunk és a kettős pontot nem teszi ki az életünk. Ha nem látjuk a világban való szenvedést, akkor Isten áldását sem látjuk. Ennek az igének a vigasztalás az ígérete. A paraklétihésontai – παρακληθήσονται szó a Vigasztaló (Paraklétos -Παράκλητος, szóval áll kapcsolatban, aki a Szentlélek. A Szentlélek, a Vigasztaló az Újszövetség Ura, az Újszövetség szolgálatának, a misszióának az Ura. Misszió azóta van, hogy a Szentlélek kitöltetett. **A Szentlélek hiánya az életünkben egyenlő a misszió hiányával.** A 2Kor 3,17-ben azt olvassuk, hogy a Szentlélek a szolgálat vezetője, elvezet a szabadságra. Hihetetlen missziói erőt tud bennünk munkálni. A Jn 16,8. versében ezt mondja Jézus a Szentlélek munkájáról: „És amikor eljön, leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság, és mi az ítélet.” Ha azt akarjuk, hogy az emberek meggyőzet-tessenek a bűnről és az igazságról, akkor szükségünk van a Szentlélekre. Ne higgyük azt, hogy az embereket az értelmén keresztül meg lehet győzni téves cselekedeteikről. Isten Lelke térít meg és változtat meg, nem a bizonyágtevő, vagy az igehirdető. Tegyük a kezünket a szívünkre és válaszoljuk meg a kérdést. Mennyit gyászolunk? Ha bennünket küldött volna ki most Johannes, hogy figyeljük meg a közelünkben élőket, mennyi könnyet, fájdalmat hoztunk volna vissza népünkkel kapcsolatban. Néhány éve Balatonszemesen volt a Balatonneten. Egyik ismerőse mondta neki, hogy a magyar himnusz imádság. Az egyik este arra kértem a jelenlevő 1500 főt, hogy vegyék le a cipőjüket, mert a föld amelyen állnak szent föld, Istené. Sokan sírtak miközben énekeltek a himnuszt és áldást kértek. Az egyik ember mondta el, hogy amíg énekelte a himnuszt az őt változtatta meg. Látta az országot, a szomszédait, amiként a pusztulás felé haladnak. Ha a lelkészek nem sírnak

Isten előtt, akkor a nyájuk sem sír, nem mozgatja meg őket. Egy viccet mondott el Johannes egy gazdasági tanácsadóról, aki Mercédesszel utazott és egy nyáját látott. Megállt az autójával kiszállt és látta a pásztor feléje jönni. Megkérdezte tőle, hogyha megmondja, mennyi báránya van, ad-e belőle egyet. Igen, mondta a pásztor. A szakértő elővette a számítógépét és számolt és számolt, majd megmondta a bárányok számát. Igen, eltalálta, mondta a pásztor és átadott neki egy állatot. Ez után a pásztor kérdezte meg tőle, hogyha megmondja neki a foglalkozását vissza kapja az állatát? Igen, mondta az ember. Te egy gazdasági szakértő vagy mondta a pásztor. Honnan tudod? –kérdezte az ember. Jól van, add vissza a juhászkutyámat, mert számolni tudsz, de nem tudod megkülönböztetni a kutyát a báránytól. Sok ilyen pásztor van, mondta Johannes ezek után, akik nem tudnak különbséget tenni a juhok és a kutyák között. A lelkész inkább teológus mint pásztor, ismeri a könyveit, de nem gyászol, nem vérzik a szíve a népért, közben csodálkozik, hogy nem tudja az embereket megmozgatni. Hogy kezdjük el a sírást? Jézus hogyan tette ezt? A Máté evangéliuma 9. részének 35. versétől a következőt olvassuk: *„Jézus bejárta a városokat és a falvakat mind, tanított a zsinagógáikban, hirdette a mennyek országának evangéliumát, gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget. Amikor látta a sokaságot, megszánta őket, mert elgyötörtek és elveszettek voltak, mint a juhok pásztor nélkül. Ekkor így szólt tanítványaihoz: Az aratnivaló sok, de a munkás kevés: kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.”*

Az eredeti szövegben olyan szó áll ebben a részben, ami arra utal, hogy megindult belülről (Mt 9,36, esplanchnisthē –ἐσπλαγχνίσθη = együttérzés járta át). Közel kell engednünk magunkhoz az emberek szenvedését. Ezért mondja Jézus, hogy nézzétek meg az aratást, nézzétek meg ezeket a helyzeteket. Egy nagyon egyszerű princípium van. Ha a gyülekezet az adott település embereit, helyzetüket nem ismeri, akkor nem is fog rajtuk sírni. A gyülekezetépítés kapcsán beszéltünk már arról, hogy a gyülekezetnek azon a településen, ahol él, el kell végeznie a kontextus analízist. Azt gondoljuk, különösen a lelkészek, hogy ismerjük az embereket és azt, ahogyan élnek, ismerjük gondjaikat, terheiket. A lelkészek tudnak a legkevesebbet az emberek helyzetéről, mert nem élnek közöttük. Jézus azt mondja, hogy menjetek és nézzetek! Ha valamit látni akarunk, oda kell mennünk, nem elég beszélni róla, vagy könyvből ismerni. Erre vonatkozólag két példát mond el. Szerette volna látni Jeruzsálemben a moszlimok által befalazott Aranykaput, ehhez ott kellett lennie. Sokat tudott már róla, de az nem elég. Látni kell. Ugyanígy volt a budapesti Szent István Bazilikával. Amikor meglátta azt mondta, hogy a felét sem tudta annak, amit most látott. A környezet kontextus analízisát személyesen kell elvégezni és nem valaki mással megcsináltatni. Ha filmben látunk valakit meghalni, vagy könyvben olvasunk egy idős nő haláláról, azon nem szoktunk sírni, de ha a nagymamánk hal meg, akkor átcsap a gyász felettünk. Így volt ő is amikor édesanyja három év súlyos betegség után a karjaiban halt meg. A gyászolók a sírók ott születnek meg, ahol valóságos helyzettel találkoznak, az emberek valóságos fájalmával. Gyülekezeteink, egyházaink már nincsenek igazán az emberek között és ezért nem is sírnak. Ha köztük élnénk, akkor sírnánk, mert tudnánk, hogy mennyi szenvedésen mennek át. Isten a Szentlélek lényét ajándékozza a gyászolóknak, ezért tudnak teljhatalommal szólni, erőt közvetíteni.

Befejezés

Az **amisokkal** kezdte az áhítatot, velük is fejezi be. Amikor közéjük ment hozzájuk hasonló öltözetet vett fel, szakállt növesztett, bajuszt nem, mert azt nem viselnek. Megkérdezte tőlük hogy van az, hogy ők Amerikában élnek, de nem szenvednek együtt a néppel, elkülönülnek tőlük, kinek fáj az ahogyan a városban az emberek élnek? Misszionáriusok akartok lenni? Így nem lesz az ember misszionárius. Először meg kell, hogy ismerjétek azt ami a világban történik, menjetek ki közéjük és nézzétek meg az embereket. A következő napon nem beszélt nekik, elküldte őket a városba, hogy nézelődjenek. Elmentek és megtették. Amikor este lett Johannes a misszióról beszélt nekik és föl hívta őket arra, hogy adják át az életüket a misszióknak. Több mint száz **amis** állt elől könnyeikkel a szemükben. Imádkozott értük. Utótörténete is van ennek az eseménynek. Egy évvel később Johannesburgban volt Dél-Afrikában a repülőtéren. A számítógépével foglalkozott. Egyszer csak egy kis emberke megjelent előtte, látni lehetett rajta, hogy őszül a haja, kicsit korosabb. Nem volt szakálla. Nevén köszöntötte őt angolul és örömét fejezte ki, hogy látja őt. Johannes nem emlékezett rá, hol látta őt, ezért megkérdezte, hogy kicsoda. Emlékszel, mondta az emberke, tavaly New Yorkban

találkoztunk, én egy **amis** vagyok. Nem úgy nézel ki válaszolta neki Johannes, hol a szakállad? A misszióban maradt mondta a volt amis. Hol az öltözeted? A misszióban, válaszolta az ember. Mit csinálsz itt? - kérdezte Johannes. A misszióban vagyok. Hány éves vagy? Hetven, válaszolta. Miért jöttél ide? Mert Isten küldött, hangzott a válasz. Két órán keresztül mesélte a történeteket arról, hogy mit cselekedett Isten. Feketéről beszélt, akik hitre jutottak, családokról, akik meggyógyultak, homoszexuális emberekről, akik megváltoztak, betegekről beszélt, akikre a kezét tette rá és meggyógyultak. Látnod Johannes mind ez azért történt, mert egyszer igazán sírtam az emberek miatt. Csak azt sajnálom, hogy ez már az idős koromban történt. Nem tudtam elfelejteni ezt az embert, egész úton Németország felé rá gondoltam. Biztosan már kidobták az **amis** egyházból, hiszen szakáll nélkül nem maradhat ott, de Isten megáldotta őt Afrikában. Az átlag keresztyén ember nem engedi az evangéliumot a szívébe, nem sír, mert ezt a hittel ellentétesnek tartja, csak a dogmatikát engedi be a fejébe. Akkor a Szentlélek megvigasztalta Johannest és megkérdezte tőle: Vissza tudsz emlékezni a tekintetére? Láttad az ő örömét? Láttad az ő lelkesedését, ahogyan mesélte a történeteit? Igen, láttam? Tudod, hogy ki ez? Na, Uram, ki? Hát én. Ez az ember visszament Amerikába és New Yorkban ébredés történt. A Balatonneten néhány éve itt is történtek dolgok. Ugyanígy itt is közöttünk történhetnek dolgok, vagy már történtek is. Boldogok a sírók, mert ők megvigasztaltatnak. Ámen.

3. ÁHÍTAT, 2015. Június 24, szerda este 19:00, 3. boldogmondás a szelídekről.

„Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet.” Mt 5,5.

Jézus nem osztályteremben, hanem az úton tanított, amikor ettek, vagy leültek a fa alatt, ő az élet közepén tanított. Történetei is az életből valók. Van egy amerikai ismert missziói vezető, aki ugyan 81 éves, de nagyon jó erőben van. Őt **Martin Goldsmithnek** hívják, zsidó aki Angliában él. Európa egyik legismertebb misszionáriusa. Most jelent meg a legújabb könyve, amely a történet-elmondásról szól. Sok éven át egy főiskola igazgatója volt, akik misszionáriusokat és evangélistákat képeztek ki a világ számára. Mi Európában megtanultunk osztályteremben ülni és elfelejtettünk történeteket mondani. A harmadik boldogmondáshoz értünk. Az első kettő paradoxon. Áldottak a szelídek, a lágyak. Tehát a szelídségről van szó. Jézus szerint azok a boldogok, akik szelídek, nem használnak erőszakot. Ők fogják örökölni a földet. A szelídek, kedvesek, finom lelkűek. Ha valaki egy párt vezetőjévé válik, ő hatalmat akar magának. Aki nem akar hatalmat és erőt az soha nem fog egy országot uralni. Belőlük nem lesznek kormányfők, államférfiak, miniszterek. Jézus pedig a föld örökléséről, uralmáról beszél, a föld bevételeéről. Orientációs ponttá lenni az egész világ számára, a világ világosságává lenni, a föld sójának lenni. Ezt hatalom, erőszak és erő nélkül. Ez is egy ellentmondás. Ilyen nincs. A gyengék mindig vesztesek lesznek. Jézus tanítványai annyira ebben a hatalomról való gondolkodásban voltak, hogy egy nap azzal a kéréssel fordultak hozzá, hogy ők szeretnének majd Jézus mellett lenni Isten országában. ²⁵Erre ő így felelt nekik: „A királyok uralkodnak népeiken, és akik hatalmuk alá hajtják őket, jótevőknek hívatják magukat. ²⁶Ti azonban ne így cselekedjétek, hanem aki a legnagyobb közöttetek, olyan legyen, mint a legkisebb, és aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál. ²⁷Mert ki a nagyobb? Az, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Ugye az, aki az asztalnál ül? Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál.” (Lk 22,25-27). Jézus ezzel azt mondja el, hogy Isten országában a dolgok a fejük tetejére vannak állítva. Az országot nem az uralja, aki látszólag minden hatalommal bír, hanem aki szelíd. Nem a hatalom gyakorlása, hanem a szolgálat. Nem az erőszakkal való fellépés, hanem szolgálat. A zsidók nem így tanulták, hanem azt, hogy fogat fogért, szemet szemért Ex 21, 23-27-ben olvassuk, hogy ...adjál fogat fogért, ...sebet sebért, szakítást szakításért. Jézus felülírja ezt a törvényt és az ellenség szeretetét ajánlja. Aki jobb oldalról megüt, annak tartsd oda a másik arcodat (Mt 5,39) Ez működik? Aki gyenge, az a buta, így volt ez a politikában, de az egyházban is. Ha nem te vagy a felszentelt püspök, akkor nincsen nagy erőd, vagy szavad.

SAJÁT ÉLETTÖRTÉNETÉT MONDJA EL.⁵ Szovjetunióból jön, 185 nemezet él ezen a területen. Sok évvel ezelőtt írt egy könyvet, amelynek címe: a Szovjetunió embereiért való imádság. A közmondás úgy szól: Ne sikálj meg túlságosan egy orosz, mert kiderül, hogy tatár. Oroszország volt a legnagyobb hatalommal bíró kolónia. Moszkvának csak 40%-a szláv. Egy sok nemzetiségű, sok kultúrával, vallással rendelkező ország. Kicsi kell ahhoz, hogy az iszlám megelőzze a keresztyéneket. Az ország furcsa dolgot gyakorolt, kicsi gyerekeket vettek magukhoz és nevelték őket. Vele is ez történt, kiválasztották őt, 15 évesen egyetemre került. Őt nyelven beszélt, hogy felkészítsék. Leningradban a vezető egyetemre került, fizikát és matematikát tanult. A rendszer kiválasztotta volt. A hatalmat közvetítették felé. Szülei német származásúak voltak, de nem voltak keresztyének. Olyanná kellett volna válnia mint a Gazprom vezetője Herr A. B. Miller. Sportban is edzették, jó boksoló volt. Akkor hitre jutott. Az egyetemről kihajították. Mindent elveszített. Néhány hónappal később a szovjet katonaságba hívták be. Tudták, hogy kicsoda, ők tették ilyenné. A kínai frontra kellett volna mennie harcolni, de nem vállalta fel a fegyverviselést. Ekkor kezdődött az élet nehézsége. A katonaság büntetőtáborába került, ez rosszabb volt mint a Gulág. Úgy nevelték, hogy keménynek kellett lennie. Ott állt a tiszt előtt és ezt a verset olvasta: Ha valaki téged arcul üt, tartsd oda a másikat. És akkor megkérdezte tőle a tiszt: nos, boksoló uram, hisz a butaságban, a gyengeségben? Igen, válaszolta. Jó, akkor mindjárt kipróbáljuk – hangzott a válasz. Előállt egy kis alacsony türkmén, akinek azt mondták, hogy üsse ki a 4. és 5. fogát. Nem volt könnyű dolga, mert erős fogai voltak. Így ment ez minden második éjjel. Alig maradt foga, csak elől maradt meg néhány. Ma már műfogaim vannak – mondja Johannes. A fogak elvesztése volt a kisebb gond. A nagyobb gond az volt, hogy elkezdte gyűlölni a türkmén moszlimokat. A tiszt azt mondta neki, ha már nem hiszed azt ami a Bibliában meg van írva, akkor nyugodtan üss vissza, de aztán nem mond azt, hogy keresztyén vagy és hagyd abba ezt a játékot. A gyűlölete, a dühe, belső tiltakozása hatalmas hegyé lett. Akkor eljött a nagycsütörtöki nap, amikor utolsó alkalma volt, hogy visszavonja a Bibliába vetett hitét. Nagypénteken megölik, ha nem tagadja meg Istent. Kapott fél szabad napot, hogy gondolkodjon. A munkatáborban a Volga környékén voltak, volt ott egy magas füves, gazos rész. Gyűlöletében sírt, nem a haláltól való félelem miatt. A szíve tele volt keserűséggel. Amit a fogaival tettek, az megváltoztatta őt. Így kiáltott Istenhez. Tényleg igaz, hogy a gyenge erős? Valami történt a fűben. Röviden azután, hogy behívták a katonasághoz egy hagyományos, nem karizmatikus gyülekezet tagja lett. Ott állt Isten előtt és egyszer csak a Szentlélek olyan erővel szállt le rá, hogy teljes testével belezuhant a fűbe és csak sírt, sírt és sírt. Olyan isteni szeretet gyulladt fel benne, amelyet még addig nem ismert. Este újra bevitték és a tiszt megkérdezte döntéséről. Én a Mt 5,38. mellett döntöttem, mondta Johannes. Ekkor a tiszt neki támadt hatalmas kezeivel, az arca tüzelt a dühtől, de a keze megállt az arca előtt és azt kérdezte tőle kiabálva: miért szeretsz engem? Nem mondhatom, hogy nagyon szerettem volna, de legalább nem gyűlöltem. A szíve már szabad volt. Kész voltam meghalni. Ezek után is még sok kínzást követtek el vele és tényleg megpróbálták megölni. Azt mondták neki, hogy nem engedik meg neki, hogy ebben az országban valaha is egy mondatot mondhasson. 1976-ban őket családotól kidobták az országból mint a nép ellenségeit, csak egy kis bőröndöt vihetnek magukkal. 1991-ben megalapították a Leningrádi Keresztyén Egyetemet. Négy évvel később az első végzősöket tudták felszentelni és a szolgálatba kibocsátani. Ezen a kibocsátón ott ült a leningrádi állami egyetem elnöke, aki annakidején eltávolította Johannest az egyetemről. Olyan tisztségviselők is ültek ott, akik a Volga közeléből jöttek és őt a katonaság idején majdnem megölték. Akkor az egyik meghívott vendég oda ment hozzá és azt mondta neki: Professzor Reimer úr a mi országunk önöké. Tessék? A gyengék lesznek az erősek? A fog nélküliek fognak győzni? Azok, akiket összeverték, azok fogják a végén a győzelmet hordozni? Mint egy gyerek úgy sírt, amikor a Szovjetunió nagykövete meglátogatta őt a lakásán Jelcin elnök által aláírt levéllel, amelyben bocsánatot kérnek tőle, hogy a nép ellenségének nyilvánították. Eljött az a nap is, amikor a Kremlben evangelizált. Sok kommunista még a Kreml közelébe se jutott. Mégsem olyan gyengeség keresztyénnek lenni. A gonoszt, az ellenség szeretetével kell legyőzni. A boldogságunk, áldottságunk állapotában kell az emberekkel találkozunk, lemondanunk az erőszakról. És mégsem vagyunk ez által gyengék. Emlékezzünk Pál

⁵ Életrajzát az Evangéliumi Kiadó jelentette meg (1996) Fegyvertelenül, de Isten oltalma alatt címmel.

apostolra, ő használta ezt a szót, hogy gyengeség, azt a szót, hogy lemondani az erőszakról, a hatalomról. Görögül a szelídek, alázatosak, nemeslelkűek a praeis - πραεις, szóval írják. Pál tehát azt mondja, hogy amikor szelíd (az idézett szövegben a **gyenge**, az **asthenō** szó áll) vagyok, akkor vagyok erős (2Kor 12,10). Amikor gyenge vagyok, akkor vagyok erős. Ahol gyenge vagyok, ott van velem Krisztus ereje. Jézus a Mt 21-ben közli: mondjad Sion leányának, a te Királyod jön hozzád alázatosan, szelíden. (5. v). Hallottunk-e már olyat, hogy egy király, egy kormányfő az uralkodás helyére számárháton megy be, eltudjuk-e ezt képzelni? Jézus az alázatos király. A Gal 5, 23-ban a szelídség mint a Lélek gyümölcse van megemlítve. A Lélek gyümölcse gyengeség, szelídség, kedvesség, ez csodálatos. Ez a szelídség, kedvesség a hatalomról és az erőszakról való lemondás, ez tesz bennünket erőssé. Végül a misszióban ez hoz nekünk győzelmet. Tudjátok ma a legtöbb ember hol jut hitre? Nem Németországban, nem Angliában, nem Amerikában vagy Magyarországon, hanem Kínában. Ott mindenki nyelveken szól. A Szentlélek erejét úgy élük át, ahogyan nekünk fogalmunk sincs. Aki kételkedik a nyelveken szólásban annak el kell menni Kínába. Tudjátok miért van így? Mert nagy üldözésben van részük. Nemrégén látogattak meg egy püspököt, aki 20 évig ült hite miatt börtönben. Több ország parlamentjének segítségével, így az amerikai által is szeretnék volna kihozni a börtönből. A vele való találkozás minden elképzelésüket felülmutta. Azzal fogadta őket, hogy miért akarják őt kivinni a börtönből, amikor Isten küldte őt oda és ő is fogja kihozni onnan. Nagyon sokan megismerték Jézust és élő hitre jutottak általa, ő itt egy nagy gyülekezet pásztora, ő jó helyen van, a helyén van, ő ott erős. Elzavarta a küldöttséget, hagyjanak neki nyugtot. Ilyet még nem élt át Johannes, aki szintén a delegáció tagja volt.

Ma a misszióról beszéltünk, a kettős pontról. Meg kellett értenünk, hogy a mi erőnk, nem az emberi hatalom, erő adja. Magyarországon az egyházak olyan helyzetben vannak, hogy a kormány meghívja az egyházakat, hogy vegyenek részt az ország ügyeinek intézésében. Vajon ez a lehetőség támogatja az evangelizálás ügyét, épülnek ez által a gyülekezetek? Jézus gyülekezetére nézve kérdezem, az erőnek és a hatalomnak a pozíciója az missziói pozíció? Lehet azt mondani, hogy mi lemondunk egy ilyen pozícióról mert mi az ország prófétai hangja akarunk lenni. Mi imádkozunk a kormányért és támogatjuk a hatalommal bírót, **de mi szolgálunk, mert ez a mi megbízásunk**. És nézzük meg, hogy mi történik? Nekünk Németországban nem egy nagy gazdag egyházra van szükségünk, sok pénzzel és sok teológiával. És nincs szükségünk egy gazdag magyar egyházra sem, nekünk egy **szolgáló egyházra**⁶ van szükségünk, amely ez által lesz erős, amikor gyenge és szelíd. Amikor Németországba került és már nem kellett félni a lehallgatásról, a börtönbejutástól, látta, hogy hihetetlenül gyorsan meglehet szokni a szabadságot és azt is, hogy van pénze az embernek. Ezzel önmagában nincsen különös gond. **A gond akkor jelentkezik, amikor azt gondoljuk, hogy a pénz, a hatalom és az emberi szabadság valamilyen lelki, szellemi erőt ad nekünk.**

Peruban lesz egy nemzetközi konferencia, amelyet a **Mikeás** csoport szervez. 1980-ban még nem volt keresztyén templom Peruban. A keresztyének ezek után sok gyülekezetet alapítottak Peruban. Sohasem felejtí ezt a kistermetű indiánt, aki hagyományos öltözetben állt előtte lándzsával a kezében és magáról azt mondta, hogy ő egy evangélista, sokan hitrejutottak általa, sok gyülekezetet plántáltak, mondta. Majd határozottan kérte Johannest, hogy menjen hozzájuk Peruba tanítani őket. Johannes nemet mondott a kérésére, mert szerinte nem őreá volt szükségük. Sajnos mentek is amerikai tanítók Peruba. A kilencvenes évek közepétől befejeződött az ébredés Peruban. Ez a lándzsás indián testvérünk ma már öltönybe öltözik, Limában bibliaiskolába jár, tanult, de már nincsen ébredés. Miért nincsen ébredés? Mi történt ott? Az, ami Izraelben is történt. Isten azt mondta népének, hogy ne lovakban és harci kocsik erejében reménykedjenek, hanem Izrael Szentjében. (Ézs 31,1). **A világnak az Ura számaron vonult be Jeruzsálembe, de mi Mercédeszen akarunk bevonulni. A világ Ura szolgálként érkezett, de mi uralkodni akarunk.**

⁶ Nyilván az előadó nem tudhatja, hogy Magyarországon a **szolgáló egyház (teológiájának)** negatív kicsengése van a történelmi egyházaknak (elsősorban a református és evangélikus) a szocialista állammal való hűséges együttműködése miatt. Valójában a rendszer kiszolgálásának teológiája volt ez. J. Reimer igei értelemben vett szolgálatra gondolt, amikor az egyház szolgálatát említette.

A Johannes gyülekezetében rendszeresen megcsinálták a következő tesztet. Megkért más gyülekezeteket, hogy kérdezzék meg gyülekezetük tagjait arról, hogy mi a véleményük a lelkészükről, vagyis róla, milyennek látják. Magában pedig elhatározta, hogy akkor amikor a gyülekezetének 75%-a azt gondolja róla, hogy ő egy jó tanító, okos ember, de nem szolgál bennünket, akkor tovább kell állnia. Úgy nem lehet lelkész, ha már nem tud szolgálni. A hatalom emberei nem győznek e világban. Az 1Móz 2, 27-28-ban az emberi létünkkel kapcsolatban mondja az Írás, hogy Isten az embert férfivá és nővé teremtette az ő hasonlatosságára, hogy elmenjen és uralkodjon a földön. Ennek sok jelentősége lehet. Példát mond erre nézve. Kutyákkal kapcsolatban. Gyerekkorában megharapta egy kutya, azóta félt a kutyáktól. Egyszer Isten megmutatta neki, hogy nem kell félni az állatoktól. 1976-ban érkeztek Németországba, 1977-ben született egy jól szervezett bibliacsempészési akció, amelyben ő is részt vett. Több Kelet-Európai országban járt, Magyarországon is. 1977-ben Csehországban jártak egy kis faluba kellett menniük, de amikor a házhoz értek sok kutya vette körül a járművüket. Nők is voltak az kis buszban és mindenki félt, ő is. Mivel valakinek be kellett menni a házba, neki mint férfinak kellett lépni és megmutatni, hogy ő ezt megtudja tenni. Ekkor imádkozott és Isten azt mondta, neki hogy ne féljen a kutyáktól, hiszen ő a föld ura. Eszébe jutott neki a katonaság idején, a munkatáborban megtapasztalt isteni jelenlét. Ezek után hirtelen kilépett és a kutyák nem rohantak rá, csendben voltak. Ekkor elindult a ház felé. A kutyák királyaként érezte magát. Amikor kijött a házban, a kutyák csendben vártak rá, beszállt a mikrobuszba és csak akkor kezdtek ugatni, így köszöntek el tőle. Rengeteg élményről tudna beszélni amelyek a világ különböző pontjain történtek emberekkel, történetek politikai erővel, kígyókkal stb.

„*Boldogok a szegények, mert ők öröklik a földet*”, visszaállítatnak az ő megtisztelő királyi pozíciójukba a földdel kapcsolatban. De minden büszkeség nélkül, mert a szelídség nem ismeri a büszkeséget. Amikor a büszkeség felülkerekedett benne, akkor veszteségeket élt át. Említette már, hogy feleségével együtt hosszú évek óta foglalkoznak gyülekezet plántálással. Soha sem kezdik pénzzel a munkát. Nem hiszi, hogy Isten országának a munkáját pénzzel lehet kezdeni, mindig a gyengeségükkel kezdik. Ahmedet már említette, őt nem Johannes szavai, hanem Isten hatalmának a megnyilatkozásai győzték meg. Az győzte meg őt, ahogyan Isten reagált imádságaikra, gyengeségeikre, az hogy látta Istent betegeket meggyógyítani. Amikor a börtönben levő Keresztelő János tanítványai által kérdezi meg Jézust, hogy ő e az eljövendő, akkor Jézus válasza arról szól, hogy mondják meg Jánosnak, hogy a bénák járnak, a betegek meggyógyulnak, a vakok látnak. Isten országa betört. Ezt Johannes **Isten faktornak** nevezi, ahol a szelíd Istenben bízunk, ott meghódítja a földet és örökölni fogja.

Befejezés:

Johannes nem hiszi, hogy az iszlám uralni fogja Európát, ő sokkal inkább fél egy olyan egyháztól, amely már nem egyház. Nem a moszlimoktól, a politikusoktól, a sátánistáktól, az orosz páncéloktól fél, keresztyénektől fél, akik nem ismerik a Szentlélek erejét. Ezek azok, akik mindent helyesen hisznek, dogmatikailag a fontos dolgokat adják tovább, de az erőben megnyilvánuló Krisztust már nem ismerik.

Néha gyengének érzitek magatokat, az nem probléma. Ez a helyes pozíció. Néha úgy érzitek nincsen semmi ötletetek? Ez sem probléma. Ez az a pillanat, amikor Istenhez fordulhatunk. Nincsen elég pénzünk? Ez sem gond. Isten teremtette az anyagot is. Ha Isten jelen van, ki lehet ellenünk? Nemrég volt egy egyetemen, ahol a szocializmusról és a kapitalizmusról volt szó. Megkérdezték tőle, hogy mi lesz a következő politikai rendszer? A szelídség angolul úgy hangzik, hogy mík (meek). Ezek után Johannes azt mondta, hogy szükségünk van egy szelíd rendszerre, mikonomy-ra (az economy-val hasonló hangzású. angolosan írva: meekonomy-ra. Mert az emberek ebben a mikonómiában a teremtéstől való függésben élnek. Furcsán néztek rá, majd azt mondták, hogy az ilyen vélemény annak a következménye, hogy túl sok időt töltött a szocializmusban, valami gond van a fejében. A világ ezt nem érti.

4. ÁHÍTAT, június 25. 4. BOLDOGMONDÁS

„**Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek.**” Mt 5,6.

Nem tudom, hogy az utolsó előtti ének miről szól, de nagyon otthon éreztem magam, kezdte a beszédét az előadó. Közép-Ázsiában, Kína határán is ilyen énekeket énekelnek. Ezen a területen a moszlimok között nagy megtérések vannak Kazahsztánban, 100 ezer moszlim tért meg: közöttük sokan ujjurok, darhanok, üzbégek, kazahok. Ők most **a keleti kereszténységnek** hívják magukat. Tudjuk-e, hogy az 5. században az akkori világ legnagyobb missziói központja **Mariban** volt. Ma ez Üzbegisztánban van és az ujjur misszionáriusok voltak benne. Egész ÉszakKína keresztény volt. A 14. századig ezen a területen csak keresztények éltek, nem voltak más vallásúak. Alma Ata-ban (ma Almaty) egy történész professzor kb. 10 évvel ezelőtt hitre jutott. Johannes és társai rábeszítették, hogy kutassa ezt a régi történelmet. E kutatás eredménye az lett, hogy megjelent egy könyv az ujjurokról és a korai misszionáriusokról az 5., 6. és 10. századokig. Több missziós helyen, ahol bevették a következő mondatot, ez áll: „**az igazságért élünk.**” Ezzel eljutottunk a 4. boldogmondáshoz. A boldogmondások teszik föl a kettős pontot. Ez egy ígéret, amely egy állapotot tesz lehetővé, olyan állapotot, amelyet le is ír. Aki ilyen az a világ világossága lesz és a föld sója. A 4. boldogmondás a Mt 5, 6. versében van. Újra egy paradox mondattal találkozunk: *Boldogok az éhezők.* Ennek nem sok értelme van. Éheztek már valamikor? A szovjet munkatáborban volt, hogy 3 hónapig nem adtak semmit enni, fűvet ettem. Volt, hogy 3 napig vizet sem adtak – mondta Johannes. A görög szövegben egy folyamatos jelenben van az *éhezni és szomjazni* ige. (μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται; peinoñtes–peinoñtes és dipsoñtes–dipsoñtes, mindkét ige: present participium). Tehát azok a boldogok, akik folyamatosan éheznek és szomjaznak az igazságot. Ez egy folyamatos állapotot jelent. Itt az éhség és a szomjúság pontosabban is meg van nevezve, nem az élelem utáni éhségről, hanem **az igazság** utáni éhségről és szomjúságról van szó. Itt azokról az emberekről van szó, akik folyamatosan éheznek és szomjaznak az igazságra. Ők megelégtetnek (chortasthēsontai–χορτασθήσονται: megelégtetnek. A szenvedő ige mögött Isten áll, ő az, aki megelégti). Mit jelent az igazság? A hegyi beszédben Jézus 5 alkalommal említi ezt a kifejezést. Jézus a Mt 5,20-ban arról beszél, hogy a tanítványainak igazsága felül kell, hogy múlja az írástudók és farizeusok igazságát. A Káldi-Neovulgáta Mt 6,1-et így fordítja: ¹*Ügyeljete, hogy igazvoltotokat (dikaiosynēn)⁷ ne az emberek előtt gyakoroljátok, hogy csodáltassátok magatokat velük, mert így nem lesz jutalmatok Atyátoknál, aki a mennyben van.* A Mt 6,33-ben pedig ezt mondja Jézus: *Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mindezek ráadásaként megadatnak majd nektek.* Ezek nagyon fontos és erőteljes kijelentések. Jézus követésében az igazságra való törekvés olyan fontos követelmény, amely elsőbbséget élvez. Az igazság ajtót és kaput nyit az életben. Mi tehát ez az igazság? A Bibliában az igazság az igaz cselekedeteket jelenti. Az igaz azt teszi, ami az Isten szemében helyes. Német nyelven szójátékot lehet csinálni ezekkel a szavakkal (gerechtigkeits-gerichtigkeits – gehen in die richtige keits-. E szójáték alapján az igazságosság azt is jelenti, hogy menj helyes irányba. Az Isten akarata szerinti élet nem olyan természetesen adatik meg az embernek. Pál apostol a Róm 3,10-ben a Zsolt 14,1-3. verseket idézi és szomorúan megállapítja: „Nincsen igaz ember egy sem” Zsolt 14,1-3 ; 53,2-4. Senki sem tud olyan helyesen és igazmódon élni, ahogyan ezt Isten szeretné. Még az igaz Ábrahám sem. Mi volt neki igazságul beszámítva? A Róm 4,3-5. versekben találjuk meg a választ. Nem a cselekedetei, hanem hite által nyilvánított igaznak. Egyszer Johannes bibliasorozatot készített az ismert bibliai személyek emberi vonásainak hangsúlyozására. Ábrahám egy hamis kutya volt. A feleségét odaadta a Fáraó kezébe, azért hogy a saját bőrét mentse. Az ember a feleségéért az életét is odaadná, ezért veszi el feleségül. Megdöböntő, amit Ábrahám tesz, de nem ez az egyetlen esete. Az igazságot nem tudjuk teljesen teljesíteni. Jeremiás 33, 17-ben írja, hogy az Úr a mi igazságunk. Ezért jött Jézus. Ő Isten igazságát hozta el hozzánk. Az Ő igazsága által igazítatunk meg. Az 1 Kor 1,30⁸ szerint Jézus a mi igazságunk. Ő teremti meg bennünk az igazságosságot. A 2 Kor 5,17 így szól: Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. Ebből a gondolatból kiindulva a 21. versben folytatja: Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk (genōmetha: lehessünk, aoristos) őbenne. Luther Mártont zavarta ez

⁷ A RÚF 2014-es verzió a *dikaiosynēn* szót *kegyességetek* szóval fordítja.

⁸ Az ő munkája az, hogy ti Krisztus Jézusban vagytok. Őt tette nekünk Isten bölcsességgé, igazsággá, megszentelődéssé és megváltássá.

a mondat, és rosszul fordította le, jövő időbe tette. Az Isten igazsága legyünk helyett Isten igazsága leszünk fordítást alkalmazta. Nem azért vagyunk igazak, mert igaz módon élünk, hanem mert Jézus tesz bennünket igazzá. Minden református, evangélikus, protestáns hívő hiszi ezt, de a gyakorlatban mégis begörccsölünk. jobba kell lennem. Azok az igazak, akik Isten beavatkozására éheznek és szomjaznak. Ők nem jutnak tökéletességre, de mindent egy lapra tettek: Istenre. Csak azok tudnak helyesen, igaz módon élni, akik Krisztusban új teremtséssé lettek. Nemcsak igaz módon tud élni, de igaz módon fog is élni. Aki nem igaz módon él, azt ezerszer is megkeresztelhetik, mondhatja, hogy hívő, de a hit cselekedetek nélkül halott (Jak 2,17). Luther Márton szalmalevélnék nevezte a Jakab levelét, és legszívesebben kihagyta volna azt az Újszövetségből, de szerencsére Luther Márton nem Isten. Isten bennhagyta a Jakab levelet a Szentírásban. Hogy leszünk mi akkor igaznak nyilvánítva? Elmond egy viccet egy misszionáriusról, aki Afrikán halad át, hogy az embereket kereszténnyé tegye. Odaér egy faluhoz és lát egy **gululut** és azt mondja neki, hogy gululu te kereszténnyé kell hogy legyél. Tényleg megteszem veled, mondta a misszionárius. Fogta és megkeresztelte, mondván hogy az új neve ezentúl Jákób. Olvasd a Bibliát, imádkozz és húsvét környékén tartsd magad távol a disznóhústól. Megértetted Jákób? – kérdezi a misszionárius. Igen válaszolta az. Egy év múlva újból a faluba érkezik a misszionárius és messziről érzi a disznóhús illatát. Látja a disznófejet és szóvá teszi Jákóbnak, hogy megmondta, hogy nem szabad ezt tennie húsvétkor. Ez nem disznó mondja Jákób, azt tettem veled, amit te velem: megkereszteltem és azt mondtam neki most már nem disznó vagy hanem hal. Én most halat eszem. Ez az európai kereszténység problémája. Túl sok megkeresztelt disznónk van, akik igazából sohasem döntöttek Krisztus mellett. Csak azok tudnak az igazságban élni, akik Krisztusban megigazultak. Az igaz emberek megváltozott emberek, akik az igazságra éheznek és szomjaznak, ők fognak helyesen élni és cselekedni. Csodálatos az, amit Isten egy ilyen életből ki tud hozni. Az Ef 2,10-ben olvassuk: Mert az ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk. Képzeljük el, hogy mielőtt még megszületett pl. az egyik jelenlevő résztvevő (itt a keresztnevet említette), Istennek már terve volt vele, hogy mit fog megvalósítani. Isten az életpályámra előkészített cselekedeteket. Ez érvényes bármelyik tanítványra nézve. Ha helyes módon haladok, akkor ezekben a jócselekedetekben kell előre jutnom. Jézus első csodáját Kánában tette, ahol egy lakodalomban a vizet borrá változtatta. Ő azt tette, amit az Atya a számára eltervezett. Az igazság azt jelenti, hogy a helyes dolgot, a helyes időben a megfelelő helyen megteesszük. Ami például a lábak igazsága az nem helyes a kezeknek és fordítva. A láb feladatát nem láthatja el a kéz. A szemek igazsága nem igazsága a füleknek. Isten által arra a helyre állítottunk, ahol ő látni szeretne minket. Persze eldönthetjük, hogy mi úgy élünk, ahogyan akarunk, közben imádkozunk egy kicsit, egyébként úgy élünk, ahogyan mi akarunk. Ez nem az igazi, ezzel sok problémát okozunk. Ezért mondja Pál apostol, hogy ne test szerint éljünk, engedjük, hogy Isten Lelke vezessen bennünket, akkor a test cselekedetei nem fogjuk véghezvinni (Gal 5,16). Az Ordass Lajos révfülöpi ház egy zseniális belső építész munkája. Rájött, hogy a teremben elhelyezett pontok a keretben a meghatározóak. A négyes számban, hármásban jut kifejezésre a Bibliai rendje. A pontok a helyükön vannak és életjelekké, szimbólummá válnak. Pál ír arról, hogy ha Lélekben akar élni, akkor Isten előtt térdre kell borulnia. Efézus 3,14-19. versében írja Pál: *Ezért meghajtom térdemet az Atya előtt, 15 akiről nevének kapja minden nemzetség mennyen és földön: *16 adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy hatalmasan megerősödjék bennetek a belső ember az ő Lelke által; hogy Krisztus lakjék szívetekben a hit által, a szeretetben meggyökerezve és megalapozva 18 képesek legyetek felfogni minden szenttel együtt: mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység; 19 és így megismerjétek Krisztus minden ismeret meghaladó szeretetét, hogy Isten mindent átfogó teljességére jussatok.*

Mi itt Pál teljesítménye? Az, hogy térdre borult. Próbáljunk meg térden fél órán keresztül dolgozni. Nem lehet. Amikor térdelek, akkor valaki más dolgozik rajtam. Isten. **Ez a szomjazásnak és az éhezésnek a szimbolikus kifejezése. Istenem, térdre borulok, és azt mondom: te cselekedj! Te, te! Szükségem van csodára, téged szeretnék megtapasztalni. Istentiszteleteink unalmasak, az emberek nem figyelnek, és nem tartják meg az evangélium tanításait, nem tudom meggyőzni az embereket. Te, te! Szükségem van Isten az faktorra, szomjazom az igazságra. Szeretném látni, ahogyan Isten megvalósítja magát, csodálni és ámulni azon, ami történik.**

Nemrég jelent meg Johannes könyve, amelynek elég szemtelen a címe: **Gyülekezet magabiztosan. Alcíme pedig ez: Tíz faktor a hatékony gyülekezeetről. Első faktor: Isten.** Ebben a könyvben vannak tesztek. az egyik kérdés így hangzik: Mennyi Istenre van szüksége a te istentiszteletednek? Mi változna meg a te istentiszteleteden, ha Isten elbúcsúzna a világtól? Kiveszem az **Isten** szót és helyette azt mondom a **természetfölötti**. Az emberek kitöltik a kérdőívet és kiderül, hogy semmi sem lenne másképp. A Biblia itt marad, egy teológiailag képzett lelkész is itt van, minden a régi szerint megy tovább. Ha Isten már nincsen itt közöttünk, akkor minden ugyanúgy történik közöttünk? Igen. Izraelben az istentiszteleten ugyanez történt. Isten számára búzlott az ilyen istentisztelet. Végezték a szertartásokat, új neveket adtak, de Isten már régen nem volt ott közöttük. Mennyi Istenre van szüksége a te istentiszteletednek? Mennyi Istenre van szükségem nekem? Egyszer Johannes napokig írta milyen módon, hányszor nem gondolt Istenre a nap folyamán. Nem nagyon sűrűn, ez Johannest mélyen érintette. Éltem, dolgoztam mint lelkész egész héten. Nem volt szükségem tudatosan, folyamatosan az Istenre? Szomjazni, éhezni az Ő igazságát azt jelenti, hogy engedem magam odavezetetni, ahol az Ő igazsága láthatóvá válik. Májusban Moldovában járt, ott folyik nagyméretű munka a prostitúció ellen. Minden országból hívtak embereket, hogy beszéljenek erről a problémáról. Egyedül Németországban 750.000 szex rabszolga van. Ezt mindenki tudja, és a kormány semmit nem tesz. Ezek a lányok románok, ukránok, afrikaiak. Hiszen a kormány liberális, miért is tenne valamit ez ellen. Ott álltam és egyszer csak azt éreztem, hogy nem szomjazom az igazságra. Nem kiáltok, nem beszélek erről. Olyan igazán nem is fáj ez nekem, nem szomjazom Isten igazságára. Mondhatnánk azt, hogy ilyen a világ, mindig ilyen is volt. De ez az én világom. Ebben a világban élek. Azóta sír a szívem. Imádkozom Istenhez, hogy mutasson utakat hogyan lehet ezt megváltoztatni. Moldovában egy ilyen gyülekezetben voltunk. Azt látni kellett volna. Ez a gyülekezet él. Van egy családi akadémiájuk, itt mindenkit, a kicsiket és nagyokat missziói munkára képeznek, hogy kívánják Isten láthatóvá válását. Ez a gyülekezet 20 éve még nem létezett. Ma ez a legfontosabb gyülekezet **Kisinyovban. Ez egy evangéliumi baptista gyülekezet.** A gyülekezetben vannak karizmatikusok, református és némi lutheránus befolyással. Tehát ez egy ökumenikus gyülekezet a város közepén, ahol az egész gyülekezet Isten igazsága után szomjazik és Isten jólakatja őket. Boldogok azok, akik Isten igazsága után éheznek és szomjaznak, mert ők mindig megelégtettek. Ez áll a görög szövegben. Már most. Most, hogy jól laktam a vacsora után, érzem magam, mondja az előadó. Jézus azt mondja, hogy megelégtettek. Ez paradox. Éhes vagyok, szomjas vagyok és mégis megelégtetem. Minél inkább éhes vagyok és szomjazom, annál inkább megelégtetem. Ez a megelégtetés folyamata.

II. ELŐADÁSOK

Dr. Johannes Reimer előadásai címekkel:

1. Dr. Johannes Reimer: Gyülekezet a viláért – az egyház és a küldetés
2. Gyülekezet a településért – Az egyház és a helyi meghatározottsága
3. Gyülekezet és a munkatársai – A gyülekezetben rejlő lehetőségek
4. Gyülekezet és szolgálata – Egyház és feladatai

1. Dr. Johannes Reimer: Gyülekezet a viláért – az egyház és a küldetés

Ma a gyülekezettel foglalkozunk. A gyülekezettel kapcsolatos teológiai elképzelésünk gyakran összefüggésben áll egyéni élettörténetünkkel. Így volt ez a neves egyházi személyiségekkel, de ez igaz Johannes Reimerre és valamennyiünkre nézve.

A most elhangzó ismeretek a 90-es években fejlődtek ki. Elhívása szerint evangelista. Nagyon sokat és sok helyen evangelizált a világban, kilenc nyelvet beszél. Szívesen épít gyülekezeteket. Feleségével

jelenleg a 25. gyülekezetet alapítják. A gyülekezetépítésről van fogalma. A 90-es években frusztrált lett. Az Ural hegység környékén evangelizált 40.000 ember között. Több mint 2000 ember átadta az életét. Egy évvel később, amikor ott járt már nem talált meg senkit ezekből az emberekből. A Billy Graham evangelizációját 1991-ben Moszkvában Johannes vezette. Hivatalosan 30.000 ember volt jelen, ezek kitöltötték a kis lapot, megadva a címüket és ez által jelezve, hogy ők Krisztus mellett döntöttek. Egy év múlva végiglátogattak több felekezetet (ortodoxokat, katolikusokat, reformátusokat, evangélikusokat, baptistákat...) érdeklődve, hogy mennyien kapcsolódtak be gyülekezetük életébe megdöbbentő eredményről értesültek: Tízet találtak a 30.000 emberből. Németországban, amikor gyülekezetet alapított nagyon gyorsan kapcsolódtak be az emberek a gyülekezetbe, már 80-100 fős lett a gyülekezet létszáma, de alig jutottak hitre közülük. Más gyülekezetből érkeztek ezek az emberek. A növekedés tehát más gyülekezetek rovására történt. Ezt nevezzük a *gyülekezet ugrálásának, vagy a szentek vándorlásának*. A gyülekezetépítéskor nem ez volt a céljuk. Jobb ha helyükön maradnak a gyülekezeti tagok és nem vándorolnak át egy másikba. Ez elfárasztotta. 1998-ban szombatévre mentek Kanadába. egész éven át imádkoztak, böjtöltek és sokat gondolkodtak ezen. E mostani előadások ennek az időszaknak a gyümölcse. Mivel életükhöz kötődik ezért megkérdőjelezhető. Kanadában Isten megmutatta Johannesnek, hogy előbb meg kell értenie mi a misszió. Mindig Isten missziójáról beszéltek. Ezt tanulták meg a teológián, a doktori vezetőjétől David Boschtól is. De pontosan mit jelent az, hogy a misszió a mennyi Atyáé? Isten a világot missziói módon, céllal teremtette. Mit jelent ez? Ezzel célja volt. Nem a mi, a gyülekezet missziójáról van szó, hanem az övéről, Istenéről. **NEM ZÁRHATOM KI SZÜKLÁTÓKÖRŪEN AZT A VILÁGOT A LÁTÁSOMBÓL, AMELYET ISTEN MEGHATÁROZOTT MISSZIÓI CÉLLAL TEREMTETT.** Számukra ez egy nagy felfedezés volt. Eddig csak evangelizált és az embereket Jézushoz vezette. A gyülekezetet a kegyes emberek közösségévé építette. Mindegy volt, hogy gyermek vagy felnőtt keresztségről volt szó, az volt a fontos, hogy keresztyén lett valaki. **A VILÁG NEM ÉRDEKELTE. ISTEN MEGMUTATTA NEKI, HOGY ÍGY NEM GONDOLKODHAT. EBBEN A VILÁGBAN ISTEN MUNKÁLKODIK.** A 2Kor 5, 17-21. szerint mi Krisztus hírnökei vagyunk és a világnak kell elmondanunk, hogy Krisztus megbékéltette a világot önmagával.

Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. [Ézs 43,19](#)
[18](#) Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. [19](#) Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és ránk bízta a békéltetés igéjét. [20](#) Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg Istennel! [21](#) Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne. (RÚF2014). Azért történt ez így mert: „Úgy szerette Isten a világot...” (Jn 3,16). Ott ez a bosszantó szó áll: VILÁGOT. Nem a baptisták, a reformátusok vagy evangélikusok szót találjuk a mondatban. Ez Isten missziója, ezt akarja ő. Ez inkluzív, befogadó, integráló és holisztikus mert az egészet világot tartja szem előtt. **EZ EGY HATALMAS NAGY VIZIÓ.**

ISTEN EGY MÁSIK DOLGOT IS MEGMUTATOTT NEKIK KANADÁBAN. Isten szereti a világot és ezért küldte el a világba Jézust. **JÉZUSBAN LETT E VILÁG MEGBÉKÉLTETVE.** Jézus Isten üdvösségre vezető eszköze. János 20,21-ben olvassuk: „Jézus erre ismét ezt mondta nekik: „Békesség néktek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.” Jézustól kell tanulnunk a missziót nem az amerikai gyülekezetnövekedést tanító modellre, nem valami tradicionális ötletre van szükségünk, amelyekről azt sem tudjuk hol születtek. **JÉZUS A MODELL MIND TARTALMILAG MIND STRUKTURÁLISAN.** Hogyan kezdődött Jézus missziója? A János 1,1 kk-ban olvassuk: „1 Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt. 2 Ő kezdetben Istennél volt. 3 Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. *4 Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. „ (RÚF 2014). Ez az ige lett testté (14. v). Isten az ember világába jött Jézusban, hogy ez a világ megérthesse. A keresztyén misszióknak is inkarnációs misszióknak kell lenni. Nem lehet úgy követni Jézust, hogy már nem akarunk emberek lenni. Először is mint keresztyénnek jobb embernek kell lennünk. Embervoltomon keresztül fogják mások meglátni Isten dicsőségét. Gondoljunk Pál apostolra, aki az 1Kor 9, 20-tól írja: „A zsidóknak olyanná lettem, mint aki zsidó, hogy megnyerjem a

zsidókat; a törvény uralma alatt levőknek, mint a törvény uralma alatt levő – pedig én magam nem vagyok a törvény uralma alatt –, hogy megnyerjem a törvény uralma alatt levőket.” Ember lettem tehát, hogy emberek hitre jussanak. Misszióknak Krisztus központúvá kell lennie. Jézust tanítványai három éven át ismerték meg, de evangelizálni nem tanultak meg. Jézus mennybemenetelekor Jeruzsálembe küldte tanítványait, hogy várakozzanak. Majd amikor a Szentlélek ereje rájuk ereszkedik, akkor lesznek tanúi Jeruzsálemtől kezdve a világ végéig. A Szentlélek ennek az új szolgálatnak az Ura. 2 Kor 3, 17-ben olvassuk, hogy Isten az újszövetség Ura. A Szentlélek ereje nélkül nincsen misszió. Maradnak az istentiszteleteink, bibliaóráink, de nem lesz belőle misszió. Érzékelhetően mutatják a különbséget a két helyzet között az Apostolok cselekedeteinek könyve 1. és 2. fejezete. Az 1. fejezetben Péter nem mond erőteljes igehirdetést, néhány zoltárverset idéz, kiválasztják Mátyást apostolnak, akiről a későbbiekben nem is hallunk. A 2. fejezetben viszont már Péter a Szentlélek ereje által prédikál, és megtér 3000 ember a szolgálata nyomán. A különbség a pici szón múlik, hogy **megértette** az írást. Ezt a görög szóban látjuk. Az 1. fejezetben az írás betűjét ragadta meg, a másik fejezetben a Szentlélek vezette. Mennyire van jelen Isten Szentlelke benned, a gyülekezetben? A BIBLIÁBAN A MISSZIÓNAK EGY TRINITÁRIUS MEGALAPOZÁSÁT LÁTJUK. AZ ATYA MISSZIÓJA (missio Dei), A MISSIO CHRISTIBEN TALÁLJA MEG A LÉLEK MUNKÁJÁT HOZZÁKAPCSOLVA. **Miroslav Volf**⁹ horvát származású teológus kölcsönös egymásban való bevonódásról beszél. Nincsen Atya a Fiú és a Lélek nélkül. Ez a Szentháromság bármelyik személyére nézve érvényes. Nemcsak Isten lényére igaz ez a megállapítás, de a munkájára vonatkozóan is. Ha a Szentháromság bármelyik személyét figyelmen kívül hagyjuk a missziói munka kapcsán, akkor lereducáljuk a missziót. Teológiailag Isten teljes munkáját kell keresnünk és látnunk. Meg kell látnunk a teremtett világ, a kultúra, a társadalom bevonódását Isten missziójába. Krisztológiai módon kell szemlélnünk a missziót, amely szerint az inkarnálódásról, az odaszánásról, önmagunk megüresedéséről (kenózis)¹⁰ kell beszélnünk. Isten országáról, a megtérésről kell beszélnünk lelkesen, úgy ahogyan ez az evangéliumban áll. És beszélnünk kell a Lélek általi gyakorlatról, a karizmákról, a Szentlélek ajándékairól, konkrét vezetéséről. Beszélnünk kell arról, hogyan munkálkodik Isten hatalma. Mit jelent ez a gyülekezetre nézve. Kanadában azt kérdeztem: Uram mi a mi problémánk? Isten a Mt 16, 18-at adta elém, hogy olvassam el. Kívülről ismertem ezt az igeverset, több nyelven is.¹¹ A Lélek arra indította, hogy újra és újra olvassa el ezt a verset, hogy megértse mire nem figyelt eddig. Amikor liturgiailag agyamosottak vagyunk akkor történik ilyesmi velünk. A tizenötödik vagy huszadik olvasás után láttam meg valamit. Ebben az áll, hogy Jézus fogja AZ Ő GYÜLEKEZETÉT FELÉPÍTENI, NEM AZ ENYIMET. ISMERED TE A JÉZUS GYÜLEKEZETÉT? Itt nem valamelyik felekezet (baptista, református, katolikus, evangélikus stb) gyülekezeti alap elképzelésének értelmezéséről van szó. Írjuk fel milyennek látjuk a jézusi gyülekezetértelmezést. Ez érdekes lenne. Németországban ilyenkor a lelkészek általában beleizzadnak. Ezen nem szoktunk gondolkodni. Az ószövetségben, a 127. zoltárban ott áll: „1Zarándokének. Salamoné. Ha az ÚR nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az ÚR nem őrzi a várost, hiába vigyáznak rá az őrök.” Jézus nem a mi elképzelésünk (koncepciónk) szerint építi a gyülekezetét. Egy hónapig foglalkozott ezzel a témával. A szerzett ismereteket könyvben írta meg, melynek címe a **Világ átölelése (Die Welt Umarmen, Embracing the World)**, valószínűleg a Harmat Kiadó fogja megjelentetni. A társadalmat átformáló gyülekezetépítésről szól a könyv.

Az első dolog annak a megértése volt, hogy Jézus az ő ügyét építi az ő akarata szerint. A másik dolog amit megértettem, hogy Jézus az EKKLÉSZIÁRÓL¹² beszél, magyarosan eklézsiáról. Sokáig úgy

⁹ M. Volf (1956 Eszék) Korunk egyik legünnepeltebb teológusa, teológiai professzor az USA-ban (Yale Divinity School, Yale University), a vallás és a konfliktus témájának szakértője.

¹⁰ Fil 2,6-7, (...) aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt;

¹¹ Én pedig ezt mondom neked: Te Péter vagy, és én ezen a kősziklán építem majd fel egyházamat, és a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta.

¹² ekklésian - ἐκκλησίαν áll az igében. Az alapszó a görög ἐκκλησία, amely két szóból (ek-kaleo) tevődik össze.

magyaráztuk ezt a szót, hogy a kihívottak közösségét jelenti, azokat akiket Isten kihívott a világból, hogy azzal már ne legyen semmi dolguk. DE NEM ERRŐL VAN ITT SZÓ. A héber Ószövetség görög fordításában, a Septuagintában (LXX) a KAHAL (JAHVE) szót, amely erős társadalmi jelentéssel bír, az EKKLÉSZIA szóval fordítják. A KAHAL a település azon döntéshozó testülete, amely a várost, a lakosságot érintő fontos kérdésekről döntött mégpedig a városkapuban. (pl. a 4Móz 20,10-ben: Azután összegyűjtötte Mózes és Áron a **gyülekezetet** (*kahal* szó áll itt לַקָּהָל) a szikla elé, és ezt mondta nekik: Hallgassatok ide, ti lázadók!" A Septuagintában így olvasható: και **εξεκκλησιασεν** μωυσης και ααρων την συναγωγην απεναντι της πετρας και ειπεν προς αυτους ακουσατε μου οι απειθεις μη εκ της πετρας ταυτης εξαξομεν υμιν υδωρ. Izraelben **a kahal** kifejezést nem vallási értelemben használták, ma sem. Ma Izraelben a kibbucban vagy moshavban a kahal dönt a közösség fontos kérdéseiről. A kahal döntései inkább világi, társadalmi, közösségi jellegű felelősségvállalásról szól. A görög ekklészia a választójoggal bíró polgárok közössége volt. Efézusban, a legjobban megőrzött antik városban jó látható a városkapu, ahol tanácskoztak a választójoggal bíró testület tagjai. Jézus tehát ezt az ekklészia szót használja az egyházára vonatkozóan. Kihívottak a világból, hogy a **VILÁGÉRT VALÓ FELELŐSÉGET HORDOZZÁK! NEM INTENEK BÚCSÚT A VILÁGNAK.** Johannes számára ez egy igazi kinyilatkoztatás volt. Mint keresztyén ember ő sem így látta addig a gyülekezetet, az egyházat. A gyülekezet felelősséget hordoz a városért, a faluért, a kultúráért. Sokat olvasott ezek után. Világviszonylatban nem volt olyan ébredés, ahol nem lett volna a gyülekezet hatással a környezetére.

Jézus szavai a pokol kapuiról szólnak. A kapu nem küzd, akkor hogyan kell ezt érteni. A kapukban ültek a bírók, antik város ekklésziája. Ha egy város kapujában a pokol erői győzedelmeskednek, akkor a város élete és politikája démoni lesz. Jézus egyházán, amelyet felépít, a pokol kapui sem fognak győzedelmeskedni. De mi történik, ha a gyülekezet kivonul a társadalomból, a közösségből ahol él? Ha a gyülekezet önmagát elkülönülő kegyes közösségnek tekinti, akkor a településen, a társadalomban hanyatlás indul el. Ezt látjuk ma Németországban is. Megszületett a nemek 3. kategóriája, a semlegeseké, azoké, akik még nem döntöttek el, hogy milyen neműek legyenek. Példát mond erről, amikor uszodában járt és rányitott egy lány diákcsoport (12-13 évesek) a tanító nénivel, aki magyarázta nekik, hogy milyen a nemek csoportja, hogy néz ki egy férfi. Johannes elküldte a gyerekeket, a tanítónő pedig tiltakozott eze ellen mondván, hogy ez diszkrimináció. Semleges WC-k vannak Németországban. Sok példája van annak, hogy a német társadalom anti teremtés, keresztyén ellenes értékek mellett döntött, mert a keresztyén egyház elhatározta a 70-es években, hogy nincsen köztük a világhoz. Evangelizáltak, de elzárkóztak tőlük, a pokol erői pedig erősödtek az országban. Isten akarata, hogy a gyülekezet felelős legyen, mert ekklészia. Át kell formálnia a világot. A gyülekezetnek társadalomban való jelenlétét a többi bibliai kifejezésben is megtaláljuk. Említett könyvében ezt hosszasan taglalja. Ott van a következő kifejezés: a gyülekezet **Isten épülete**. Felvetődik a kérdés, hogy ki számára? Egy épület nem önmaga számára van. Egy épület a benne lakókért van. A gyülekezet azért van a világban, hogy benne az emberek otthont találjanak.

Befejező gondolatok

Jézus azt mondja a tanítványainak, hogy ők a föld sója és a világ világossága. Mik vagyunk mi? A mennynek a sója, az egyház világossága? NEM. MI A VILÁG VILÁGOSSÁGA VAGYUNK. Jézus azt is mondja, hogy a fényt nem rejtik a véka alá, hanem a szoba legmagasabb pontjára helyezik, hogy mindenki számára világítson. **MINDENKI SZÁMÁRA. AZ EGYHÁZ TEHÁT A VILÁGÉRT VAN, NEM ÖNMAGÁÉRT.** Isten azért helyezte az egyházat a világba, hogy általa egy holisztikus missziót tudjon végezni.

A világban jelen levő gyülekezet mindig egy **HELYI VALÓSÁG**. A helyi gyülekezet az adott településért felelős. Az amerikai gyülekezetépítés ezt akarta kiölni belőlünk. Ők a célcsoportokra építenek. Ezek

kiválogatott emberek. Donald McGavrantól (1897-1990)¹³ jön ez, már 1955-től, és ezzel az egész világot megbolondította. Ennek az eredménye katasztrofális. Az USA-ban az evangéliumi egyházak az elmúlt 10 évben a tagságuk több mint 25%-át veszítették el, ennek 15%-a teljesen elhagyta az egyházat. Ne vakítsanak el bennünket a mega gyülekezetek. Elveszik a gyülekezet helyét és é a saját településért és egy nagy játékban támogatja a szentek vándorlását. Lesznek nagyobb gyülekezetek, mások pedig megszűnnek. Tolvaj, csaló az a gyülekezet, amely mások rovására növekszik.

Jézus gyülekezete ekklesia, amely a teljes településen fejti ki hatását. A gyakorlatban hogyan kell ezt végezni? Erről a következő előadáson lesz szó.

2. Gyülekezet a településért – Az egyház és a helyi meghatározottsága, szerda 10:30

Bevezetés: A BalatonNet bemutatása, reklámozása (felvett póló által is), C.B. Samuel volt oxfordi (Anglia) professzor részvétele a konferencián (Balatonkeszi, keszi konferencia 2015.aug. 19-23). Ezen a konferencián jelen lesz C.B. Samuel, aki otthagya az oxfordi professzori állást, ahol missziológiát oktatott, hogy New Delhi szegényei között szolgáljon. Tavaly (2014-ben) szomorúak voltak az indiai testvérek, hogy csak 50.000 embert vezettek Krisztushoz.

Tegnap a fórum beszélgetés idején a CIKLUS került szóba. Ebben a LEHETŐSÉGEK ÉS A KONTEXTUS ANALIZISE KAP SZEREPET. Erre a két dologra kell rámozdulnunk. 1. Az egyház, a helyi gyülekezet lehetőségei, 2. A világ szüksége.

Ma a VILÁGGAL foglalkozunk.

A kegyes embereknek sokszor nem jut idejük a világra. Ha meg akarjuk változtatni a világot, akkor muszáj, hogy időt szakítsunk rá. A nagy amerikai missziológus és etikus **John Howard Yoder** (1927-1997) egy kis könyvet írt a következő címmel: *Mi a misszió?* Ebben az egyik helyen egy kicsit provokatív módon ezt írja: *Ahol nincsen világ ott nincsen misszió sem. Ahol nincsen betegség, ott orvosra sincs szükség.*

MI A VILÁG?

Johannes Reimer könyvének címe: *A világot átölelni.*

A világ görögül: kozmosz. Ennek a szónak több jelentése van. Nyelvi értelemben ezeket *hamis barátoknak* nevezzük, ilyen a kozmosz szó. Újszövetségi értelmezésben a szónak legalább 3 jelentését ismerjük. A Róm 1-ben Isten jó, szép teremtését jelenti. A 20. versben ezt olvassuk: [20](#) Láthatatlan valóját, azaz örök hatalmát és istenségét meglátja alkotásain az értelem a világ teremtésétől fogva. Ezért nincs mentségük, [21](#) mert bár Istent ismerték, mégsem dicsőítették vagy áldották mint Istent, hanem hiábavalóságokra jutottak gondolkodásukban, és sötétség borult oktan szívükre.

2. Az emberiséget (embervilág) is lehet rajta érteni, a szociális teret. János 3-ban azt írja, hogy úgy szerette Isten a világot. Ezt a világot lehet szeretni, át is kell ölelni.

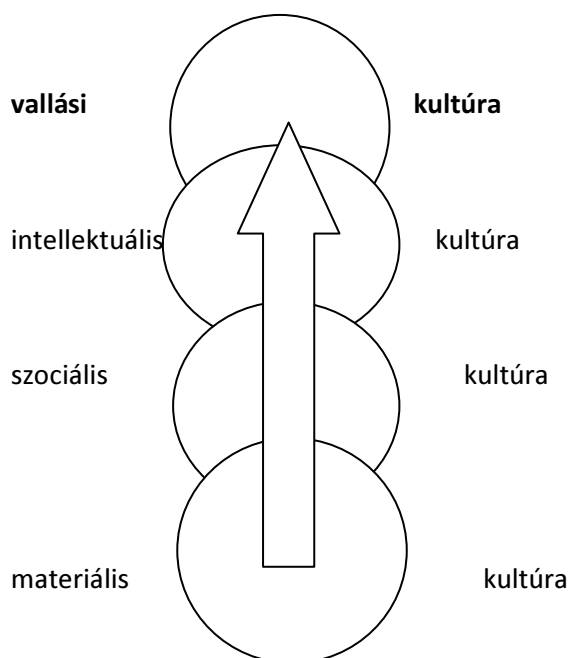
¹³ Indiában született misszionáriusok gyermeke, amerikai missziológus, akitől származik az egyház növekedése tanítás és mozgalom (Church Growth Movement).

3. A János, valamint a Jakab levelében a kozmosz szó az istentelenség princípiumát jelenti, ezt a világot már nem ölelhetjük át: János apostolnak közönséges első levele (Károli Gáspár revideált fordítása) 2,15 **Ne szeressétek a világot, se azokat, a mik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete. 1Jn 2,15.**

Mint keresztyének, ha a világról beszélünk, akkor arra a világra gondolunk, amelyet Krisztus megbékéltetett önmagával (2Kor 5: 18-19).

Van egy tudományág, amely a világgal foglalkozik, ez a **kultúrantropológia**. A kultúrantropológia szerint a világ egy szociális tér, az emberek közössége. Ezt is különböző szinteken lehet átgondolni.

1. **Materiális (anyagi) kultúra.** Az első szint alulról felfelé haladva a materiális kultúra. Ez az amivel rendelkezünk, amink van.

**A VILÁG MEGVÁLTOZTATÁSA ALULRÓL FÖL-
FELÉ TÖRTÉNIK**

2. **Szociális kultúra**, a viselkedésünket jelenti. Különböző kultúrában ugyanaz a kommunikációs jelzés mást jelenthet. Erre több példa is elhangzott. Például, ha Törökországban egy férfi kezét nyújt egy nőnek ez szexuális közeledést jelez és ha férjes nőről van szó, aki ezt látja, akkor ebből baj is lehet. A *super* kifejezésére szolgáló felfelé mutató hüvelykujj egyes kultúrában a homoszexualitás (Guatemalában) jelzése.

Az egymáshoz való viselkedésünk területe ez. Hogyan viselkednek a fiatalok az idősekhez. Németországban a 60 évhez közel álló egyén már értéktelennek számít. Közép Ázsiában egy 50 éves korú embert bölcsnek tekintik és nem akarják, hogy dolgozzon. Őt ott 50. korában elnevezték bölcsnek, a neve John BAI ARA (bölcs) és díszruhába öltöztették.

Fontos tehát, hogy ismerjük egymás kultúráját.

3. INTELLEKTUÁLIS KULTÚRA (VILÁGNÉZET)

Ide tartoznak az ideológiák, az ahogyan gondolkodunk. Nincsen ideológiáktól mentes világ. Magyarországon a gulyáskommunizmus után nemcsak a napsütés jött, a kapitalizmus, amely egyeseket gazdaggá, másokat szegényé teszi. Ez csalás, hazugság, lopás.

4. VALLÁSOS KULTÚRA

Nincsen vallás mentes közösség. Az ateizmus is hit. Aki azt hiszi, hogy nincsen Isten annak nehezebb ezt hinni, mint azt hogy van. Nagy hitre van szükség az evolúció elfogadásához. Ennek nem sok köze van a tudományhoz. **Példát** mond arra vonatkozólag, mennyire ingatag lábakon áll az evolúció elmélete. Lelkész volt egy gyülekezetben, amikor a diákok hozzá jöttek az iskolából és elmesélték neki, hogy az egyik tanáruk mennyire hisz az evolúcióban. Johannes egy tippet adott a diákoknak hogyan csapják be a biológia tanárukat. A vágóhídra küldte őket, hogy vegyenek egy marhacsontot és azt dobják be a tűzbe és többféle dolgot csináljanak vele, majd vigyék el a tanárunknak, hogy bevizsgálja C14-es (szénizotóp) eljárással mondván, hogy múzeumból lopták. A tanár leszidta őket, de örült a lehetőségnek és a bevizsgálás után az eredmény azt mutatta ki, hogy 14.000 éves a csont. A diákok elmondták, hogy ez a csont egy három napja megölt Liza nevű tehéné volt.

A kultúrantropológia szerint az erőmegosztás a **világban föntről lefelé halad**. Amit hiszünk és gondolunk az határozza meg amit teszünk. A tetteinkkel szerezzük be javainkat. Ez minden népnél így működik. A világ így működik. Mi ezt a világot szeretnénk megváltoztatni, mert a világba bejött a bűn és az Istenbe vetett hitünket elrabolta, istentelen rendszerek jöttek létre. A bűn következménye az, hogy ilyen világunk van. Az evangélium megígéri, hogy ez világ megváltozhat. Fordítva kell elkezdni a változtatást. Alulról felfelé. Sokan nem is tudják miben hisznek és miért. A kultúrából veszik a hitüket. A helyi moszlimok azt mondják neki, hogy ne a Koránról beszéljen velük, mert ő jobban ismeri azt, mint a moszlimok. Gondolati szinten sem kezdődhet a beszélgetés. **ELŐSZÖR A BIZALMAT KELL KIÉPÍTENI. AZT PEDIG A LEGALSÓ, A MATERIÁLIS SZINTRŐL KEZDŐDŐEN LEHET KIÉPÍTENI.** Az éhezőknek, ha enni adunk, ruhát adunk nekik, akkor nem kell arról beszélni nekik, hogy szeretjük őket, mert tudják hogy ezt miért tesszük. **Példa a moszlimok között végzett evangelizációról.** A német városukban, amelyben élnek 40%-a moszlim. Köln közelében sok moszlim él. A keresztyén felekezetek bezártak. A mecsek telve vannak. A Ők ennek ellenére a város közepén **kezdték el építeni egy új gyülekezetet.** Hogyan kezdték el? Először a törökökkel kezdtek foglalkozni. Meg kellett, hogy ismerjék a kultúrájukat, a szociális helyzetüket. Megállapították, hogy 200 családban a gyerekek nem tudnak naponta 3x étkezni. Nagycsaládokról van szó, ahol családonként átlagosan öt gyerek van. Ez kb. 3500 gyereket érintett. Johann elment Abdullahhoz, a mecset imámjához és elmondta neki, hogy az nagy gondot jelent, hogy egy nap Allah elé áll és ő a Korán alapján számonkéri rajta, hogy nem törődött az éhezőkkel. A Korán a 112. szúrában mondja, ha valaki nem gondoskodik a szegényekről, akkor Allah elutasítja. Igazat adott neki Abdullah. Ez után a Mt 25-ből olvasott fel neki. Johann javasolta, hogy valamit együtt kell csinálniuk. Ő is minden reformatus teológiájával együtt a pokolba megy, ha nem tesz valamit az éhezőkért. Mindketten odajutnak, ha nem tesznek valamit. Akkor csupán 9 gyülekezeti tagjuk volt. Hogyan etetnek meg 3500 gyereket a semmiből? Abdullah nem jött személyesen, de 15 moszlimot küldött oda.

Ahmed példája arról hogyan evangelizáltak. Ahmed felfogta, hogy az uborka, a paradicsom, vagy kenyér nem moszlim vagy keresztyén, szétszthatják együtt. Félre húzódott és professzornak szólította Johannest. Együtt mentek a nagy üzletekbe kérni ételmezt a gyerekeknek. Ez által, amit tettek az éhező gyerekekért szolgálat történt a szükségben levők felé. Kb. 3-4 hónapig történt ez így. Mindig imádkoztam, hogy Isten cselekedjen, mondta Johannes. Ezt követően egyszer megtörtént, hogy nem volt semmijük. 115 család várt az élelemre, de este látták, hogy nincsen semmijük. Imádkozást javasoltak. A moszlimok nem akartak együtt imádkozni a keresztyénekkal. Amíg imádkoztak, valaki kopogott az ajtón, egy ember, aki az Alditól több tonna élelmiszert hozott. Ez egy sofőr volt, akit az Alditól küldtek ide, hogy hozzon a gyerekeknek az élelmiszerekből. Ahmed ezt látva megdöbbsent. Több ilyen történetük volt. Jézus meghallgatta az imádságaikat. Egyszer Ahmed odament hozzá és bemutatkozott, hogy ő Ahmed. Már nem szólította Johannest professzornak. Egy alkalommal azzal jött Ahmed, hogy anyukája beteg. Kérte az imádkozást az anyukájáért. Másnap jött, hogy elmondhassa az örömhírt: az anyukája meggyógyult. A közös ételosztás által a BIZALOM ÉPÜLT KI. Ez után tudtak együtt beszélgetni. Újabb 4 hónap telt el és Ahmed azt kérte Johannestől, hogy imádkozzon érte. Johannes elutasította őt mondván, hogy miért imádkozzon érte, hiszen neki kell már imádkoznia. Ahmed akkor bevallotta, hogy az ő imádságai nem segítenek. Allah nem hallgatja meg azokat. Elkezdődött egy párbeszéd az intellektuális szinten. Meghívta őt egy Korán estre. Ahmed ezt meg is tette. Johannes kérte tőle, hogy melyik szúrát (fejezetet keresse ki), ahol az áll, hogy Allah soha nem hallgatja meg az imádságot, amelyet egy bűnös ember nevében mondanak el. Megkérdezte Ahmedtől, hogy ő ezt érti-e? Azt válaszolta, hogy természetesen érti miről van szó. Ezek után egy másik szúrát olvasatott fel, amelyben arról van szó, hogy Mohammed egy nagy bűnös volt. Ezen kívül még 3 szúrát mutatott meg Johannes, ahol ugyanez van. Ezek után megkérdezte Ahmedtől hogyan kezdi az imádságát. A válasz az volt, hogy Allah és prófétája Mohammed nevében. Megkérdezte, hogyan várja az imádsága meghallgatását, ha egy bűnös ember nevében Allah nem hallgatja meg. Ezek után elolvastattam vele azt a részt, amely arról szól, hogy hallott az az ember, aki Jézust bűnösnek tartja. Csendben maradt Ahmed. Kb. egy hónap múlva jött Johanneshez és elmondta, hogy Jézus nevében mondta el az imádságát és Ő meghallgatta az imádságát. Ki ez a Jézus? – kérdezte. Ha olyan kérdésed van, amelyre nem tudod a választ kérdezd az Újszövetség embereit – idézte újra a Korán egyik részét Johannes. Most már nincsen szükséged Mohammedhez fordulni. A folyamat a végéhez érkezett, már a keresztelest tervezték. Ma Ahmed egy boldog keresztyén ember és sokakat Jézushoz vezetett. Időre van szükség. A mi evangelizációnk azonnal a hit szintjére érkezik. Billy Graham evangelizációja a példa az eredménytelenségre nézve. Hallhattuk, hogy 30.000 ember döntött Jézus mellett, de a következő évben már sehol sem voltak. Megígérték nekik, hogyha előre mennek, az életük megváltozik. Nem ez történt. Ghánában a lakosság 75 %-a keresztyén, de csak 7%-a jár istentiszteletra, és ha beteg egy ember közülük általában a varázslóhoz megy el és nem az orvoshoz. A lelkipásztornak nincsen teljhatalma ebben az esetben. Az evangéliumhirdetés egyébként is morális tanítással van tele. Az ember teljes megváltozása NEM TÖRTÉNIK MEG. A világot a teljes valóságában kell megismerni. Kérdezni kell, hogyan változtassam meg a világot? Mivel rendelkeznek az emberek, milyen szükségükben segíthetünk? Hogyan tudnánk olyan szociális teret biztosítani, hogy tudjunk velük beszélgetni? Hol vannak az evangelisták, az apológéták? 22 kegyelmi ajándékot sorol fel a Biblia. Ha valakinek a szolgálat (diakónia) adatott, akkor nem az evangelizálás lesz az első dolog az életében.

Indonéziában ébredéshez hasonló lelkület van most. Jakartában, a fővárosban egy barátja lelkész egy nagy közösségben. Sokan hitre jutnak. A mozgalom neve ISLAM, ez rövidítés. Én komolyan szeretek

minden moszlimot, ez a rövidítés jelentése. Ez a lényeg. A szeretet cselekedetei a fontosak, utána lehet szavakkal beszélgetni.

A LEHETŐSÉG ANALIZISE – MILYEN POTENCIÁLLAL RENDELKEZIK A GYÜLEKEZET.

Németországban az emberek nem nyilatkoznak a fizetésükről, arról sem hogy hány autójuk van, a vendégszobáról sem nyilatkoznak. Az anyagi dolgokról nem illik beszélni. A tizedet sem írják fel. Johannes világossá teszi a számukra, hogyha ezeket nem hajlandók megosztani, akkor nem tudnak előrelépni a gyülekezeti életben. A gyülekezetben viszont, mivel Isten gyermekei vagyunk kiscsoportokban kellett leírni mindenkinek, hogy mivel rendelkezik. Ezt követően a mellette levő társuknak adták át a papírt, aki leellenőrizte a leírtakat, a csoport valamennyi tagjához (kb.10 ember) eljut, majd a lap visszakerült a tulajdonosához. Ha valakinek valami eszébe jut, amit a másik nem írt fel, akkor kiegészítheti. Ezek után imádkoztak és Isten kezébe tették le a javaikat és elmondták, hogy ez minden amijük van. Az összesítés felkerült a számítógépre. Ugyanígy végezték el a szociális, az intellektuális, a vallásos javaik (karizmák 4 csoportba sorolva) felmérését. Mindezeket rögzítették a számítógépen. Isten nem azt akarja, hogy mindenünk legyen, hanem hogy mindenünk az övé legyen. A feladat előtt mindig elmondja a földbe rejtett kincsnek a példázatát, aki mindenét (a görög eredeti szó határozott, erős szó) eladta, hogy megvegye a szántóföldet (Mt 13, 44-46). A példázat erkölcsi tanítása: a földbe elrejtett kincs mindenbe kerül. Mindenkinek más a minden, amije van. A gyülekezet anyagi lehetősége ismerté vált ezen az úton.

A nem karizmatikusok számára szemináriumot tartanak, mert problémát jelent számukra a karizmák felmérése. Nem az önkéntesség alapján választják ki az embereket a szolgálatra, hanem a felismert karizmák, képességek alapján. Nem kérdezik meg, hogy ki szeretne pl. gyerekórát tartani? Mert akkor nem jó eredmény születik. Rátermette emberekre kell bízni a feladatot. A gyülekezetben nem a megfelelő helyre és feladatra kerülnek az emberek. De ismerni kell a település potenciális lehetőségeit is (bibliai 2 hal és 5 kenyér története, amely nem a tanítványoknál volt, hanem azokon kívül. Egy missziói gyülekezet ismeri a gyülekezete és környezete potenciális lehetőségeit.

Előadás: 3. Gyülekezet és a munkatársai – A gyülekezetben rejlő lehetőségek

Johannes azt hallotta, hogy a bibliatanulmányozás során a gyülekezet normális állapotával foglalkoztunk, az pedig olyan mint egy építkezés. Mindig lesz törmelék, szemét az építkezés kapcsán. A gyülekezetépítés során nem lehet úgy munkálkodni, hogy az csak tiszta hely legyen, és minden tökéletesre sikerüljön. Ahol ébredés, kitörés történik, ott mindig vannak konfliktusok. Ahol pedig konfliktusok vannak, ott lehetőségek is vannak. Ahol pedig lehetőségek vannak ott van az újrakezdés lehetősége. Mindez csak azért történhet, mert a megfelelő helyen építünk.

Ismert történetté vált a KRUPP AG Company vállalkozás egyik esete. 160 ezer munkásuk van, a Johannesék lánya valahol a vezetőségben dolgozik. Brazíliában 5 mrd Euró értékben építkeztek, de mocsaras alpra és az egész építmény süllyedni kezdett. Az acéllal együtt 5 Mrd Euró süllyedt el. Rossz helyen építkeztek.

Jézus ezt úgy fejezte ki, hogy aki építkezik annak nem szabad homokra, hanem szilárd talajra kell építeni. A kérdés az, hogy tartalmilag vagy helyileg kell érteni az építkezés tanítását. Ha homokról vagy szilárd talajról van szó, akkor a helyről van szó. Térképet rajzol Johannes Izrael területéről, a Júda pusztáját is jelezve. Jézus a konkrét helyet értette. Júdea pusztájában kellene egyszer kirándulni. Johannesnek van egy barátja ott **Arie Bar-David, aki Yad Hashmona** településen él. A rajzolt térképen mutatja, hogy kb. hol van. Közel van a homoksvataghoz. Arie szokott éjszaka sétát tenni a

környéken. Amikor együtt mentek éjszaka, arab falvakon áthaladva, akkor *Arie* megmutatta azokat a helyeket ahova lehet építeni, és azokat is ahova nem szabad építkezni. Jézus az által, hogy rámutat az építkezés megfelelő helyére egyben a gyülekezetépítés kontextusának fontosságára is rámutat. Nyugat Európában elsősorban szabadegyházak ipari területeken építettek gyülekezeteket, ahol nem laknak emberek. **Willow Creek** is egy nagy mező közepén építette meg a nagy gyülekezeti centrumot. Az ilyen gyülekezetbe csak a kegyesek mennek el, akik szívesen utaznak. Néhány évvel ezelőtt egy baptista gyülekezetet kerestek fel Budapesttől északra, a kapott cím alapján is nehezen találták meg. Ilyenek a kriptó-gyülekezetek (rejtőzködő gyülekezetek). Szovjet időkben, a baptistáknak nem engedték meg a központi helyen történő építkezést. Rejtetten azonban építkeztek ott is. De milyen értelme van egy olyan lámpának, amelyet elrejtünk, például a táskába tesszük. Át kell gondolnunk hova, milyen helyre építjük a gyülekezetet. Az emberek közé kell építeni. Ezért van szükség a kontextus analízisre. Emlékezzünk Dávidra, aki harcra készül és jönnek a törzsek katonáikkal. Izsakhár (Issakár, RÚF2014) törzse csak 300 tiszttel jön, ők voltak az idő értői. Ők az idők jeleit olvasták, analízist készítettek. Dávid számára ez fontosabb volt, mint a sok százezer katona. Szükségünk van ilyen emberekre, akik megértik a környezetünket.

Szükségünk van a kontextus analízisre. Tudnunk kell, hogy hol élnek az emberek, milyen problémáik vannak, hol állnak a hittel kapcsolatban. Jézus ezt tudta. Ő harminc évig készült a szolgálatra és három évig volt aktív. Jézus ismerte azoknak a teológiáját, akik között élt, az Írásokat kívülről tudta. Sőt idejének görög filozófia rendszereit is ismerte. Ő, aki asztalos volt, a földművelésben is jól kiismerte magát. Mondhatjuk azt, hogy ő volt az Úr, Isten Fia, de ugyanakkor emberré lett (Zsid 4,5), mindenben hasonlatos volt hozzánk. Jézus jól felkészült a szolgálatra. Jézus azt is mondta, hogy aki építkezik, annak fel kell mérnie a költségeket.

Tegnap a világról beszéltünk és 4 kulturális szintet különböztettünk meg. 1. anyagi, 2. szociális, 3. intellektuális, 4. vallásos kultúra. **Mindegy, hogy melyik szintről van szó, életterünk 3 erő által van befolyásolva. 1. Isten, 2. ember és a 3. sátán által.** Ha körülnézünk materiális világunkban, akkor látjuk a fűvet, amelyet Isten teremtett, láthatjuk a székeket, amelyeket az ember hozott létre, a bűnös vágyaink és némely éjszakai álmunk pedig valószínű, hogy a sátán műve. A sátán nem tud teremteni, csak tönkretenni, ő a nagy szétdobáló, Belzebub, ami nagy trágyarakást jelent, ahova a legyek járnak. Az ember sem tud teremteni, de részt tud venni Isten teremtésében. Számítógépet, autót tud kitalálni. Az ember részt vesz a másik ember teremtésében. Azért vagyunk itt, mert a szüleink szexeltek. Ez nem kínos, ez szép Isten bevon minket a teremtésbe, de mi nem tudunk gyereket csinálni, ez az ő ajándéka. Ha megnézzük ezt a világot mindig meg kell kérdeznünk hol van benne Isten, hol van az ember és hol van a sátán? Ezt mind a négy kulturális szinten meg kell vizsgálnunk. A vallásos szinten is. A pünkösdi egyház vonatkozásában is meg kell kérdeznünk: hol van Isten, hol van az ember, és hol van benne a sátán? Johannes mindig örül annak, ha olyan közösségbe kerül, ahol ismerik a Szentlelket. Az utóbbi időben, ő mint református baptista sok meghívást kap a pünkösdiékhöz is Tavaly Ukrajnában volt egy nagy pünkösdi mozgalomban (150 ezer tagja volt). A téma az volt, hogyan halljuk meg Isten hangját. Ők hangosan imádkoznak, de annyira hangosan imádkoznak egyszerre, hogy szinte kiabálnak. Semmi baja nincsen a nyelveken szólással, da ha az ilyen emberi, azzal már baja van. Akkor megkérdezte a vezető és a másod püspököt, hogyan értik meg egymást, ha mindketten egyszerre hangosan beszélnek? Akkor Isten szavát hogyan halljuk meg, ha hangoskodunk? Sehogy, hangzott a válasz. A vallásos kultúrában ott van az isteni, az emberi és valamelyest a sátáni is. Meg kell kérdeznünk, hol van Isten a mi településünkön, hol az ember, hol a sátán? Ha a Szentlélek nem vezet be Isten munkájába, akkor teljesen feleslegesen fáradozunk. Hol van Isten konkrétan pl. Budakeszin? Hol állnak az emberek, mik a félelmeik, mik a kérdéseik, a szükségük? Mik a képességeik? Hol van itt a kislány az 5 kenyérével és 2 halával? És hol van az ördög? A felvilágosult Európában azt gondoljuk, hogy ő csak Afrikában van jelen. Ő itt van Magyarországon, sőt közöttünk is jelen van és mint ordító oroszlán keres minket, hogy elnyeljen. De hol van pontosan? Ha nem tudjuk, akkor lehet, hogy téves helyen küzdünk.

Személyes példát mond erről a bokszolói időszakából. Jó bokszoló volt, de szerette a szép lányokat nézegetni a ring közelében. Az edzője mondta, hogy az ellenfél szemébe kell, hogy nézzen és nem a lányokra szurkolók között. Ő azonban továbbra is ezt tette. Edzője elhatározta, hogy megleckézteti.

Meghívott egy csinos nőt, Nadjat, akinek megmondta, hogy provokálja is őt, öltözetével, járásával. Éppen az edzőjével bokszolt Johannes, amikor a tekintete megakadt Nadjan. Ezek után már csak csillagokat látott, akkora ütést kapott. Eltört az orra és a kórházba került. Az edzője amikor meglátogatta megkérdezte tőle: most már érted? Azok a keresztyének, akik nem ismerik az ellenséget, más keresztyénekkal küzdenek: az evangélikusok a reformátusokkal, a karizmatikusokkal küzdenek, mert ők pünkösdiel, baptistákkal küzdenek, mert ők metodisták. Mindig tudni fogják hogy hol rossz valami, mert szükségük van ellenségre. Pál nem ezt mondta az Ef 6, 12 kk-ban, a mi küzdelmünk nem ember ellen folyik, hanem hatalmak és erők ellen. Ha nem tudjuk, hogy hol vannak az ördög belépési pontjai a városunkban, akkor ez a gyülekezetépítés szempontjából veszélyes. Ha megkérdezzük a reformátusokat, hogy hol van Isten, vagy hol vannak az emberek, vagy a sátán a városukban, akkor jön a nagy református nyelvekenszólás (ezt egy hangutánzással érzékeltette) és a teológia vizeire való evezés a különböző oda nem illő kérdésekkel: Az ökumené mellett vagy ellen van, ellene van-e a Billy Graham igehirdetésnek vagy nem, az ún. emergent church mellett vagy ellen van? A nők szolgálata mellett vagy ellen van? stb. A samáriai asszony, aki prostituált volt, a teológiai kérdésekkel kitérni próbált Jézussal való beszélgetése során. A konkrét helyről kell beszélgetni, ahol a gyülekezet él. Lelkészként felelős vagyok a gyülekezet stratégiájáért, hogy a nyáját a legelőre tereljem. Lelkészként azt kell tudnom, hogy azon a helyen ahol a gyülekezet él hogyan építsem azt. Az ördög mindent megtesz azért, hogy a gyülekezetet homokra építsük. Amikor pedig az üldözés jön, vagy más nehéz idők, akkor amit felépítettünk kártyavárként fog összedőlni.

Hogyan készítsük el a kontextus analízist? Hogy találjuk meg, hol van a sátán, hol az ember, és hol van Isten? Világviszonylatban is ez az első könyv, amely a kontextus analízisről készült, amelyet ő és egyik társa írtak. Jelenleg a Kálvin Kiadó igazgatójánál van a könyve. Olyan egyetemen tanít, ahol 15000 teológus van. A világ legnagyobb missziói, teológiai intézet az övéké. Eddig sem német sem angol nyelven nem volt segítség a kontextus analízishez. A könyvben bejárják azt az utat, amely segíti a gyülekezeteket abban, hogy elvégezzék a kontextus analízist. A baptista gyülekezetekben vannak ehhez hasonló csoportok, az **eklészia csoportok**, amelyek foglalkoznak ezzel a témával. Johannesék küldtek is segítő szakembert ehhez a munkához Németországból.

Most gyakorlati módon csináljuk meg ezt a kontextus analízist. Felételezzük, hogy Budapest 14. kerületén levő gyülekezetről van szó. Johannest tanácsadóként hívja meg a feltételezett gyülekezet. Ő valójában nem fog semmilyen gyakorlati munkát végezni, ezt a gyülekezet tagjainak kell elvégezni. Ezt nem a missziói osztálynak és egy külső csapatnak kell elvégezni, annak semmi értelme nincs. Általában 4 csoportra osztja a gyülekezet aktív tagjait. Pl. 1 gyülekezetnek 200 aktív tagja van. Annak legalább 30-40%-a, 1/3-a kell, hogy aktívan támogassa a munkát. Ha nem akarják, akkor hiábavaló a fáradság. Már több mint 20 éve végzi a gyülekezet tanácsadást. Ahhoz be kell lelkesíteni az aktív tagokat, hogy akarják végezni a gyülekezetépítést. Ellehet együtt menni egy hétvégére. Az első változás a munkára való készség. A jó gyülekezet jellemzője, hogy szorgalmas tagjai vannak és nem az, hogy van egy szorgalmas lelkésze. 4 csoportra osztja a résztvevőket. **1. specialisták**, ők analitikusok, akik tanultak valamit, ami segíti őket, hogy könyvekkel foglalkozzanak. Lehetnek tanárok, szociális dolgokban járatosak. Valószínűleg készült helytörténeti írás a településről, városban szakdolgozat is létezhet. Ezek a tanult emberek végigolvassák a meglévő iratokat. Ők ezek alapján az emberek szükségét állapítják meg (**SZ** betű). **2. Kik azok, akik változást akarnak, ők a partnerek(P).** **3. Kik a béke emberei? (B)** Ők az Isten által elkészített emberek. Nem keresztyének, de szociálisan érzékenyek, szenvednek attól, amit látnak környezetükben és készek segíteni nekik. Jézus mondta a tanítványainak, hogy menjenek el Izrael falvaiba, és ha a béke emberét megtalálják, akkor annak házában maradjanak. Tudni akarjuk milyen szükségek vannak a településen, hol van sötétség, ott kell világítanunk, s ó akarunk lenni. Ahol már világosság van, ott nem kell világítani. (51:50) A napra nem kell lámpával világítani. A sötét szobában a kis lámpácska is áldás. Ott kell lenni, ahol sötétség van. Ott kell lenni a településen, ahol a partner emberei vannak. A szakemberek tehát értékelik a települést és megállapításokat tesznek: pl. sok a munkanélküliség, romák jelenléte is nagyobb. Ezeket kártyákra írjuk és bevisszük a gyülekezet falára tett táblára. Ha vannak moszlimok, akkor felírják, hogy pl. 5%-a a lakosságnak az, ez a vallásos kultúrához is tartozik. A specialisták más szakemberekkel is beszélhetnek erről: polgármesterekkel, tanárokkal, szociális munkásokkal, gyárigazgatókkal. Ezt

teszi az 1.csoport **A 2. csoport a résztvevő megfigyelők csoportja**. Ők imádsággal, gyalog mennek a városban és figyelnek. Benéznek a diszkóba, vendéglőbe, mecsetbe. A legkülönbözőbb helyekre kell elmenni és minden megfigyelést leírni. Egy ilyen kontextus analízist a gyülekezetben általában 2 hónapig csinálják. Mindenkitől legalább 2 szabad szombatot kér, hogy dolgozzanak. A **3. csoport a próféták csoportja**. A pünkösdista gyülekezetnek erről már van fogalma. Ők a felismerés ajándékával, a bölcsesség igéjével, a lelkek megkülönböztetésének ajándékaival bírnak. Ők két hónapon át azzal a kérdéssel járják a várost, hogy mit mond Isten a városukról. Mit mutat Isten nekünk? Egy példa erről. Németországban Johannes egy nagyvárosban él egy református gyülekezetben (nem karizmatikus), mégis volt a gyülekezetükben néhány olyan ember, akik prófétai kegyelmi ajándékkal rendelkeztek. Ezek az emberek a városukban járva észrevettek a gyógyszer cég falán egy furcsa arcot. Isten azt mondta nekik, hogy ennek a cégnek a vezetői uralják a városrészt. A gyülekezet lelkésze nem tulajdonított jelentőséget ennek. Mivel Johannes a gyülekezet első vezetője, ezért kitarzott amellett, hogy járjanak utána ennek a dolognak. Megtudták, hogy a gyár vezetői szabadkőművesek, akiknek az volt a célja, hogy a keresztyéneket elűzzék a területükről. Isten megcselekedte azt, hogy a vezetőséget eltávolította, azóta ott nyugodtabb légkör uralkodik. A gyülekezet felfedezte a karizmatikusság áldását. **A 4. csoport az imádkozás csoportja**, akik 2 hónapon át állandóan imádkoznak. Ez egy lelki folyamat, amit végeztek.

Amikor lezárták a folyamatot, kb. 10-20.000 kártya gyűlt össze. Csoportosították, osztályozták a kártyákat. A végén mondjuk a 10000 kártyából 100 csoportot hoztak létre. Ezek után csak az első három csoportot hagyták meg. Meg akarták tudni hol a legsötétebb. Ott a szükség olyan nagy, hogy az emberek már csak Istenben bízhatnak. A gyülekezetnek oda kell menni, hogy világítson. Ugyanezt teszik a partnerekkel is. Azokat őrzi meg, akik munkatárssá tudnak válni. Ugyanezt teszik a béke embereivel is. Amikor már mindezeket megállapították utána kezdenek el a gyülekezeti programon dolgozni. Most már valódi feladatokra (a 3 legfontosabbra) tudnak összpontosítani, hogy világítani tudjanak. Ahogyan a kő ha vízbe dobják körkörös hullámokat hoz létre, úgy a gyülekezet tagjai is a sötét helyeken pontszerűen valahova behelyezik magukat, hogy ezeket a hullámzó köröket létrehozzanak. Ez a növekedés, a gyülekezet multifikációja, sokszorosodása. Nigériában 30 éve kezdett el dolgozni ezzel a módszerrel. Azóta több mint 40 millió ember jutott hitre. Ez most történik. Aki ismeri a kontextusát az nem fog homokra építeni. Holnap arról fogunk beszélni, hogy mi van akkor ha a gyülekezetünk már homokra épült?

Előadás: 4. Gyülekezet és szolgálata – Egyház és feladatai

Számomra valami érdekeset fedeztem fel, noha nem gondolom, hogy nagy exegéta lennék. Amikor a Biblia egy új lelki valóságról beszél, bizonyos textusok, üzenetek bekapcsolatnak, úgy ahogyan ezt az ikonok teszik. Ha ezekre ránézünk, a mögötte levő világot nyitják meg számunkra. Ma egy ilyen igével szeretne kezdeni, az ApCsel 3, 1-11. versekkel. Ezt a részt felolvassa valaki. a résztvevők közül: *1 Péter és János felment a templomba a délutáni imádkozás idejére, három órára. 2 Arra vittek egy születése óta sánta férfit, akit mindennap letettek a templomnak abba a kapujába, amelyet Ékes-kapunak hívtak, hogy alamizsnát kérjen a templomba menőktől. 3 Amikor meglátta, hogy Péter és János be akar menni a templomba, alamizsnát kért tőlük. 4 Péter pedig Jánossal együtt rátekintett, és azt mondta: Nézz ránk! 5 Ő felnézett rájuk, remélve, hogy kap tőlük valamit. 6 Péter így szólt hozzá: Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj! 7 És jobb kezénél fogva felemelte, annak pedig azonnal megerősödött a lába és a bokája, 8 felugrott, talpra állt, és járt. Bement velük a templomba is, járkált, ugrándozott, és dicsérte az Istent. 9 Látta őt az egész nép, amint járkál, és dicséri az Istent. 10 Felismerték, hogy ő az, aki alamizsnáért szokott ülni a templom Ékes-kapujában. És félelemmel telve csodálkoztak azon, ami vele történt. 11 Mivel ez az ember feltartóztatta Pétert és Jánost, az egész nép megdöbbenve futott hozzájuk az úgynevezett Salamon-csarnokba.*

Ez az első olyan szakasz, amely arról tudósít bennünket, hogy a Szentlélekkel betöltekező Krisztus-hívók a gyülekezet szempontjából mit tettek. Előtte volt pünkösd, Péter már prédikált, háromezer

ember hitre jutott. Mindezt a Szentlélek tette. Péter az igehirdetésében ezekre reagált, ez egy reagáló prédikáció volt, de nem proaktív. Ez első tudósítás arról, hogyan lesz két ember proaktív. **Ebben a szakaszban minden benne van, ami egy gyülekezet társadalmat átformáló feladatáról szólhat. Szinte mindent összefoglal arról, amiről eddig beszéltünk.** Péter és János úton vannak a templom felé, hogy imádkozzanak. Ez kb. délután 3 órát jelent. Gyakran voltam Izraelben – mondja Johannes – ilyenkor az ország alszik. Ebben az időpontban nem szoktak imára igyekezni, kivéve Pétert és Jánost. Némely eredeti szövegben egy kis betoldás is van itt. Az imádság órájára mentek a templomba a **szokásuknak megfelelően**. Ez utóbbi megjegyzés a betoldás (a szokásuknak megfelelően). Minden nap ezt tették, mert ez volt a szokásuk. A német fordításból ezt kihagyták, mivel nem minden forrásanyagban van benne. **Egy olyan történet van előttünk, ami az imaóra keretében történik. Az imádkozók azok, akik ezt átélik. Imádság-történet. Egy nehéz órában imádkoznak, délután 3 órákor.** Ilyenkor mások alszanak, ők imádkoznak. A gyülekezetépítés azért akadozik Észak-Amerikában és Európában, mert nem imádkoznak. Németországban a gyülekezetük **az imaéjszakát** fedezte fel. Hetente egy éjszakát imádkoznak, közben mégsem fáradnak el. Az imádság emberei lesznek sikeresek. Ezt Johannes **hallgató imádságnak** nevezi. Németországban nem azt kérdezi a gyülekezetekben, hogy milyen gyakran beszélnek Istennel, hanem hogy **Isten milyen gyakran beszél velük? Mikor beszélt veled Isten utoljára?** Olyan egészen világosan? Nem érzésekről, benyomásokról kérdezek, hanem arról, amikor tudod, hogy Isten üzen. Mi egy kicsit karizmatikus gyülekezet vagyunk, és ebben előfordulnak **különféle prófécia**k. Erre nézve egy egyszerű szabályozást készített Johannes. Ha valakinek prófétai üzenete van, először Johannesnek kell, hogy elmondja. Ezek után megkéri az illetőt, hogy írja le és hozza el írásban a próféciaját. Ilyenkor azt mondja az illető gyülekezeti tagnak, hogy a jövő héten megkapja a választ, hogy elmondhatja-e a gyülekezet előtt. A következő héten, amikor eljön, újra leíratom vele a kapott üzenetet. Amikor leírja, összehasonlítja az előbbi leírással. Ha a két írás nem egyezik meg teljesen, akkor nem mondhatja el ezt a gyülekezetnek. Nagyon sok karizmatikusnál annyit változik a prófécia, hogy alig lehet felismerni. Akkor ez nem az Úrtól jött. Akkor ő a vastag belével tárgyalt, de nem Istennel. **Ha Isten beszél, akkor ez nem benyomás, ezt nem felejtí el az ember. Isten nem félreérthető módon beszél. Mikor beszélt Isten veled utoljára olyan egyértelműen?**

A potenciális lehetőségek analizálásában Isten beszéde nélkül nem jutunk sehova sem.

A kontextus-analízisben sem jutunk sehova a Szentlélek vezetése nélkül. Remélhetőleg ez az előző előadásban világossá vált a számukra. **Nekünk újra imádkozó gyülekezetté kell válnunk, akikkel Isten beszél. Mi beszélünk, de ő is hadd beszéljen.** Johannesnek majdnem minden tetszett itt a konferencián, de azt kívántam volna, hogy ne csak reggelenként imádkozzatok, amikor ti beszéltek, **hanem közösen csendben is legyetek és figyeljétek Istenre és keressétek, hogy Isten mit mond nektek. Ez egy teljesen új minőség, egy teljesen más világ. Ezt újra meg kell tanulni.** Ezt Afrikában, Latin-Amerikában és Ázsiában nagyon erőteljesen tapasztalom. Így meg tudom érteni, hogy náluk miért van ébredés, és nálunk miért nincs.

Egy másik dolog is feltűnt Johannesnek ebben a történetben. Péter és János egy béna emberhez érkeznek, aki nem tud menni. Valószínűleg gazdag volt, hiszen meg kellett küzdeni azért, hogy egy ilyen nagy jelentőségű kapu előtt ő koldulhasson. Nem kis befolyása lehetett a koldusok között. Tegyük fel, hogy akkor Jeruzsálemben 5000 koldus élt. Ha ennyi koldus között ennek az embernek sikerült a tekintélyes kapubejárathoz ülni, akkor nem egy egyszerű ember volt. Itt lehetett a legtöbb pénzt szerezni, a templom legszebb kapujában. Amikor meggyógyult és a templomban örömeiben ugrált és elmesélte mi történt vele, akkor mindenki felismerte őt. Tehát ismert ember volt Jeruzsálemben, tudták róla milyen ember ő. Ezt az embert szólítja meg Péter és János. Nézzük meg mi is történt ott a kapuban. Péter és János ránéznek az emberre és azt mondják neki: **Nézz ránk!** A görög szövegben ez áll: Irányítsd a tekintetedet ránk! (Blepson–Βλέψον). Ugyanez a szó áll ott, amikor János tanítványai meglátják Jézust, aki megszólítja őket. Ő így szólt: Jöjjetek, és meglátjátok (opsesthe – ὁψεσθε). András volt az egyik tanítvány a kettő közül, aki elment Jézushoz, majd hazatérve szól testvérének, Simonnak: Megtaláltuk a Messiást! Péter és János a **tanúságtevés alapjait** fektetik itt le. Először látniuk kell az embereknek bennünket és utána fognak hinni. Nézz ránk! Nézz meg bennünket! Ez a másik nagy problémája az európai keresztényeknek, ha rájuk

néznek, semmi különöset nem látnak. Ugyanúgy öltözködnek, mint a többiek ugyanúgy bele vannak szövődve az ipar és a gazdaság hálóiba, mint a többi ember. Tulajdonképpen semmi nem különbözteti meg őket. **Ha a gyülekezetet semmi nem különbözteti meg a lakosságtól, nincs egy magasabb szinten, ha semmilyen alternatívát, többletet nem mutat fel, akkor evangélista szemmel nézve azt a gyülekezetet egy nagy nullát ér.** Először az Isten igéje bennünk lesz testté (inkarnálódik). Meg kell találni az utat ahhoz, hogy az emberek lássanak bennünket. Megkérdezem a lelkészeket hányszor ülnek le kávéra, teára vagy sört inni a polgármesterrel? Lát ő egyáltalán téged? Milyen gyakran ülsz le az iskolaigazgatóval, van valamilyen közösséged vele? Lát ő téged? Volt már nálad otthon? Hallotta hogyan veszekszel a feleségeddel aztán mégis megbékélsz vele, kiengesztelődsz? Ha téged nem látnak, akkor nem is fognak követni. A gyülekezettel egy látható bizonyágtételt kell felállítanunk az anyagi, a szociális, az intellektuális és vallásos szinten egyaránt. Nézzetek jól meg minket, tanulmányozzatok bennünket! Valószínűleg a történetünkben szereplő béna ember ezt megtette, de pénzt várt tőlük. Amikor azonban rájuk nézett, a két galileaira és látta a nem túl drága ruhájukat, nem tudom ezek után mit várhatott tőlük? Amikor Péter elkezdte a mondatát, hogy aranyuk és ezüstjük nincsen, akkor bizonyára elveszítette a reményét, hogy pénzt fog kapni. Majd Péter így folytatta a mondatát: (...) *de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj!* **Péter és János tudják, hogy mi az amijük nincsen és mi az amijük van.** Pénzre ne számítsen a koldus, mert pénzünk nincsen, a koldusnak több volt, mint nekik, jóval több. Németországban egy koldus, aki az utcán ül, többet keres, mint egy munkás. Péter és János szegény, mint a templom egere. De tudják, hogy mivel rendelkezik. Péter tudja, hogy ő a beteg gyógyításának ajándékát kapta. Lelki ajándékának tudatában van. Nem mások kezével dolgozik, nem hoz oda egy Billy Graham féle csoportot, hogy segítsen. Amije van azzal segít. Egy gyülekezet akkor növekszik, ha azt adja oda amije van. Teljesen mindegy mennyink van. Nem a mennyiségről van szó. Amink van, azt kínáljuk fel, azt vesszük be. Nem többet és nem kevesebbet. **Ez a harmadik nagy alapelv.** Egyházaink Európában azt tanulták meg, hogy mindig a mások kezével dolgozzanak. Fizetnek egy lelkészt, hogy végezze el a munkát helyettük is. Elhívják külföldről egy misszionáriust, evangélistát, ők pedig elmennek kuncsorogni Amerikába pénzért. Ez nem biblikus. XII. Benedek pápáról mondják, hogy egy nap megállt és mosta a kezét és megnézte a rengeteg aranygyűrűjét és megállapította: Ja, mi már nem mondhatjuk azt, hogy aranyam és ezüstöm nincs, de a kardinális aki mögötte állt azt mondta: *igen, Szent atyám, ez igaz, de a bénának sem mondhatjuk, hogy kelljen fel és járjon!* Van pénzünk, de nincs erőnk. Vannak lelkészeink, de nincs növekedés. Vannak teológiai központjaink, de a gyülekezetek egyre kisebbek. Egyre erősebbeknek tűnünk, és mégis elveszítjük az erőnket. Amink van, azt kell felkínálnunk. Kedves kollégák, mondja Johannes, én már nem építek gyülekezetet, ha nem tudom milyen kövekkel építkezem. Ha a gyülekezeti tagok nem hajlandók elmondani, hogy milyen anyagi, szociális, intellektuális és vallásos értékekkel rendelkeznek, akkor azt mondom nekik, nem tudok veletek mit kezdeni. Hol építsek be? Az egyetlen dolog a Krisztus testében, ami semmivel nem rendelkezik az a lyuk, ami üres. De ha kész vagy arra, hogy odaadd azt amid van, aki vagy, akkor mint bölcs építő oda foglak beépíteni, ahova tartozol. Erre hívtam el engem Isten. Abba kell, hogy segítsék, folytatta Johannes, hogy megtaláljad Krisztus testében a helyedet. Én az apostoli csapatba tartozom, az a feladatom, hogy a szenteket felkészítsem a szolgálatokra. Vannak, akik nem akarják, hogy ebben segítsünk nekik. Akkor imádkozom értük minden nap, de nem építik rájuk. Egy Dél-Afrikai gyülekezetben gyülekezeti tanácsadást vezetett. Papíron 3500 gyülekezeti tag volt, az istentiszteleten meg 30. Johannes azt tanácsolta a lelkésznek, hogy mind a 3500 gyülekezeti tagot kérdezzék meg, hogy hajlandók-e beszállni a munkába. Húszan jelentkeztek. Akkor azt mondtam neki 20 gyülekezeti tagod van. A többi Gogol ember. Gogol könyvére utal, amelynek címe: Holt lelkek. Az ilyen Gogol emberekkel nem tudunk építeni. A húszra koncentrálni kezdték. ma 12000 tagjuk van, 11 lelkészüket, 1 saját bibliaiskolája és ma ez a gyülekezet a holland református egyház szíve-lelke lett. Csak 20 tagod van, a többi Gogol ember. Használd azt amid van, légy praktikus, nézd meg az embereidet, rájuk építs. Ne felhőben éljél.

Utolsó alapelv. Péter az ember előtt áll és akkor vétkezik. A Leviticus, azaz 3Móz 22. szerint nem volt szabad bénához hozzáérni. Ha valaki a templomba készült nem volt szabad hozzáérni a bénához, mert akkor tisztátalanná válik. Kizárják a templomból. Péter pedig megragadta a béna embert. Péter

ezzel kinyírta magát a kegyes nézők előtt. Egy esélye van, ha csoda történik, a beteg meggyógyul. Péter a tekintélyét, pozícióját tette kockára. Péter magát teljesen odaadja ennek a bénának. Bele sem szabad gondolni, hogy mi történt volna, ha ez a béna nem áll föl. Akkor valószínűleg vége lett volna a fiatal keresztyén mozgalomnak. Mindenki megbotránkozással beszélt volna Péterről, megtörte Mózes törvényét, meg kell őt kövezni. Péter megragadja a koldust és felemeli, a béna ember tényleg föláll. Életem során sok gyógyítási csodát tapasztaltam már, a saját testemben is, folytatja az előadó. Előttetek egy **orvosi csoda** áll. 22 évesen az egész testem összeégett – meséli Johannes– nem volt hajam, a bőröm teljesen mélyen leégett, a szovjet orvosok maximum 2 évet adtak nekem. Amikor látott a kedvesem, a menyasszonyom, azt mondta, hogy nem tudlak megvárni, vagy hozzád menni. Hogy tudjam megcsókolni a szádat, amely teljesen tönkrement? Nem tudok így hozzád menni. Aztán egy baptista a kezeit rám helyezte, nem volt karizmatikus, sem pünkösdi, egy teljesen normális baptista volt. Isten engem meggyógyított. Sok csodát éltem meg, de egy csodát nem fogok sohasem elfelejteni. Egyszer egy olyan ember előtt álltam, aki közel 30 éve kerekesszékekben ült, azért látogattuk meg, hogy kicsit vigasztaljuk, azt a hírt kaptam, hogy nemsokára meg fog halni. Ránéztem, és valami történt velem, én ezeket a szavakat soha nem mondtam volna. A nyelvem önállósította magát, majdnem úgy mint a nyelveken szólásban. Ránéztem az emberre és azt mondtam neki: Jézus Krisztus nevében kelj fel és járj! Életemben soha nem járt, felállt és elindult én meg leültem és egy napig nem tudtam járni. Nem számítottam erre, Isten Lelke cselekszik. Pont egy evangelizáció előtt történt ez közvetlenül egy faluban. Ezek után pedig változás történt a faluban. Ebben az időben Johannes baptista lelkész volt egy kis dél-németországi faluban. Ebben a faluban őket, baptistákat záptojással dobálták. Teljesen ellenük voltak. De amikor ez a béna elkezdett az utcájukon járni, akkor mindenki abbahagyta a munkáját, kimentek az utcára és kérdezték a meggyógyultat, hogy mit csinál? Azt mondták nemrég, hogy meg fogsz halni és most járkálsz. Ő csak egyet mondott: a baptisták. Akkor jött az evangelizáció és ma már az egész falu egy élő gyülekezet. Miért? Mert Isten megmutatta a hatalmát. Ez nem én voltam. Soha nem mondtam volna ilyet, én teológus vagyok. 1991-ben Litvániában voltam, akkor váltak szabaddá a nagy Szovjetuniótól, odautaztunk, hogy támogassuk ezt a szabadságharcukat. Mindenütt prédikáltam az országban. Nagy stadionok voltak tele emberekkel. Hát csodálatos volt. 11 nap után olyan fáradt voltam, hogy a tengerre utaztunk és pihenni akartunk. Kilenc óra körül reggel valaki kopogott a szobájának ajtaján. Kinyitottam, egy katolikus szerzetes állt előttem nagy kereszttel a nyakában, elég furcsán nézett ki. Azt mondta Johannesnek: Testvér, az egész stadiont kibéreltük, láttuk, hogy mi mindent tettetek az országunkban, mi csak egy kicsi kolostor vagyunk itt kb. 24 szerzetessel, de szeretnénk, hogy itt is legyen evangelizáció. Eljönnétek, és ma délután prédikálnátok nekünk? Azt mondtam, hogy én baptista vagyok, nem dolgozom katolikusokkal, szerzetesekkel. Elkezdett sírni és azt mondta: Testvérem tegyél egy kivételt. Röviden szólva, meggyőzött. Délután az egész technikánkkal kivonultunk, éppen elkezdtek az éneklést. A stadion tele volt emberekkel. A balti államokban gyakran hirtelen jelennek meg a felhők és heves esőzés kezdődik. A litvánok ezt tudták, elővették az esernyőjüket és szépen ott ültek, de nekik az egész technikájuk ki volt téve, ez nagyon sok pénzbe került. Zuhogott az eső, mintha dézsából öntenék. Én egy kis dobozba bújtam el, mondja Johannes. Nagyon mérges voltam és azt gondoltam, na látod ez történik, ha elkezdesz katolikusokkal dolgozni. Ekkor ez a kis szerzetes előrelépett az eső kellős közepére állt, kitérte kezeit és sírt. Egyszer csak azt mondta a Szentlélek neki: Milyen egy béna csirke vagy te? Ezek az emberek még egyáltalán nem ismernek engem és ez az ember ott áll az esőben és te mint egy gyáva nyuszi elrejtőzöl? Most pedig menj ki és mondd a felhőknek, hogy hagyják abba az esőzést! Mondtam az Úrnak én a teológia doktora vagyok, nem szoktam felhőkkel beszélgetni. Ezt nem tehetem. Mi történik, ha megmaradnak a felhők, az összes kollegám ki fog nevetni. Azt mondják majd: ez aztán egy doktor, felhőkkel beszélget. Úgy sem történik semmi, ő egy nagy lelki ember, mondják majd gúnyosan. Egy hazug. Belső harcom volt, de ha a Szentlélek megragad, akkor az Ővé vagy. Hát akkor kimentem, megveregettem a szerzetes hátát, és mondtam neki: Nyugodtan visszaléphetsz, Isten mindjárt cselekedni fog. Remegő hangon mondta: Most hagyd abba az esőt, Jézus Krisztus nevében álljon meg az eső. A felhők egyszerre eltűntek, és az egész stadionban kisütött a nap. Ezután könnyű volt evangelizálni. Az evangelizáció végén az emberek álltak és mind meg akart térni. Minden szerzetes

ott állt és sírt. Én nem voltam hős, ha valaki az volt ebben a történetben, akkor az a szerzetes volt. Milyen csodálatos jelet adott Isten, ezek az emberek fizikai módon látták, hogy ez az Isten tud cselekedni. Ezt követte az igehirdetés. Péternél is így volt. A béna elkezdett járni, mindenki felismerte. Mindenki tudni akarta, hogy mi történt. Ekkor ez a gyógyult ember Péterre mutatott. Péter pedig beszélhetett. És hányan jutottak hitre? Ötezren. *De azok közül, akik hallgatták az igét, sokan hittek, és a hívő férfiak száma mintegy ötezerre nőtt.* (ApCsel 4,4). Nézzük meg mi történt itt.

Amikor az evangélium materiális módon is láthatóvá válik, amikor az evangélium erejét a hétköznapi életben is megtapasztalják, azok az emberek, akik ezt ott megélték, azok az apostolra mutatnak. Akkor az apostolok erővel tudják hirdetni az igét. Ez az alapelv. Fontos, hogy a gyülekezetben az embereknek elkezdjük materiális módon is az evangéliumot megmutatni.

Jeruzsálemben ez nemcsak a csodákról szólt, etették az embereket, mert ott minden özvegy, és szükségben levő kapott enni, pedig már 8000 emberről van szó (3000-en pünkösdkor tértek meg, a béna meggyógyítása után 5000-en). Ebben az időben Jeruzsálemben legfeljebb 50.000 ember élt. A gyülekezetben ételt osztottak, valószínűleg azok a koldusok is, akik korábban várták mások adományait, nyolcezer emberről kellett gondoskodni. Jeruzsálemben egy egészen megdöbbentő mozgalom indult el, mert holisztikusan, az egész emberre tekintve dolgozott a gyülekezet. Az európai egyházak nagyon sok pénzt fordítanak egyházi célokra és sokat beszélnek. Írott és elmondott szavak bőven vannak. Van jó teológia is, de ez magában nem győz meg, mert a szónak hússá, testté kell lennie. Akkor látják meg az emberek az Isten dicsőségét. Nincs semmi hamis a bizonyágtételben, minden helyes, de ez a bizonyágtétel nem ragad meg, nem viszi magával az embereket, mert nem gyakorlati, nem tapasztalható.

Ebben az utolsó előadásban a projektekről is szeretett volna Johannes beszélni és nagyon kevés utalással fogja befejezni.

Materiális szintéren **diakóniai** feladataink vannak. Az emberekkel csak akkor tudunk beszélni, ha már bíznak bennünk. **Ahmed** története ezt mutatta meg. A mi diakóniai projektjeinknek a kontextusba kell, hogy beágyazódjanak. Tehát csináltunk kontextus analízist, amely megmutatta nekünk, hogy hol vannak a sötét területek. Ezek lehetnek nagyon furcsa dolgok is. Ők Dél-Németországban a következő dolgot állapították meg egy helyen a legnagyobb probléma az volt, hogy nem volt buszközlekedés erről a helyről, ahol az analízis készült. Nagyon sok külföldi élt ott: arabok, törökök, afgánok. Nem volt tehát buszjárat, de üzletek sem voltak helyben. Az asszonyoknak a városból hazafelé is 4 km-t kellett gyalogolni, ha vásárolni mentek. Minden kérdésük erre az egy dologra irányult: Hogy tudnak ők ebből a helyzetből kilépni? Ezzel a kérdéssel a gyülekezetnek valamit kezdenie kellett, meg kellett oldani a nehézséget. Akkor a gyülekezetnek 50 tagja volt, zömében munkásemberek. Az egyik gyülekezeti tag azt mondta, hogy mi nem tudunk buszt venni, ez lehetetlen. Minden lehetséges, mondta Johannes, csak az a kérdés, hogy Isten mit szeretne. Mielőtt a projektet kitalálnánk figyeljünk, hallgassunk Istenre. Az imaéjszakájukon többen a lelki szemeik előtt biciklit láttak. Elkezdtek ezen gondolkodni, de tovább imádkoztak és ezek után megszületett a döntés. Mivel arab asszonyokról volt szó, akik nem tudtak biciklizni a gyülekezet eltervezte, hogy nyitnak egy bicikliiskolát. A gyülekezet fiatal asszonyai megtanítják az arab fiatal asszonyokat hogyan kell biciklizni. Négy kilométert biciklivel megtenni nem fáradság. Aztán azt is megállapították, hogy biciklire sincs pénzük. Ezek után azt látták jónak, hogy használt bicikliket gyűjtsenek, a gyülekezet férfiai pedig megjavítják a használt bicikliket. Így tehát biciklijavító műhelyt fognak nyitni. Ezt nyilvánosan meghirdették és várták a jelentkezőket. Voltak olyan idős férfiak, akik nem tartoztak a gyülekezethez, de tetszett nekik az ötlet, hogy bicikliket lehet javítani. Amikor pedig eljöttek a műhelybe már nemcsak bicikliket javítottak, de a gyülekezetnek is segítettek. Sok arab asszony jött tanulni biciklizni, de nem egyedül jöttek, mert az arab asszonyok nem mehetnek sehova sem egyedül, jöttek velük a gyerekeik is. Azok is kérték, hogy tanítsuk meg őket biciklizni. Megnyitották a gyerekbicikliző iskolát is. A gyülekezet gyerekei tanították az arab gyerekeket. Még több biciklit kellett javítani. Néhány hónap múlva a két asszonyközösség összebarátkozott. Az arab asszonyok ajánlották, hogy főznek valamit a gyülekezet asszonyainak, majd a gyülekezet asszonyai kérték az arab asszonyokat, hogy tanítsák meg őket főzni. Így jött létre a főzőtanfolyam. A főzőtanfolyam után szabóműhely jött létre, ahol az arab asszonyok tanulták hogyan kell átalakítani a ruhákat. A végen ez

egy igazi baráti kapcsolatokkal átszótt közösség lett. A városban szeretettel köszöntötték egymást. Fél évvel később a biciklijavító műhelyből lett egy házi bibliacsoport. Az idős férfiak, amíg javígtatták a biciklijüket beszélgettek a háborúról, a rossz tapasztalatokról. Az egyik keresztyén azt mondta, hogy neki ebben a helyzetben a Biblia segít. Ugyan már a Biblia, mondja az arab. De tényleg válaszolja a gyülekezeti tag. Akkor elkezdtek beszélgetni a Bibliáról. Ebből lett az első házi bibliacsoport. Az arab és afgán gyerekek is, akik a bicikliző tanfolyamra jártak úgy összebarátkoztak a német gyerekekkel, hogy a gyermek bibliaórán ott ültek ők is. Az arab asszonyok is elkezdtek a női bibliakörben megjelenni. Természetes módon növekedett ez a közösségi élet. Nem történt evangelizáció, de látták az ő életüket. Két évig tartott az a folyamat ebben a gyülekezetben, míg a biciklijavítástól, a személyes beszélgetéseken át eljutottak az evangélium hirdetéséig. Ma a gyülekezetnek több mint fele arab és afgán. Mit csináltak? Biciklit javítottak és tanították őket biciklizni. Ha valaki most innen a konferenciáról hazamegy és próbálja megvalósítani az elhangzottakat, annak semmi értelme nem lesz, mert nem ez a gyülekezetének a problémája. Valami más ötletet kell kitalálni. Ezen a téren ezer és ezer ötlet van. Csak hogy olyanra kell ráérezni, amire az embereknek szüksége van, ahol nyomja őket a cipő, ahol nem kapnak segítséget.

Végezetül egy történettel fejezi be Johannes. Egy másik gyülekezetben vizsgálatot végeztek. Azt vették észre, hogy ebben a városban nagyon sok idős ember él. Valamiért ezek az idős emberek nem tanultak meg főzni. Egyedül éltek, többnyire idős férfiak és ez nem volt így jó. A gyülekezet ekkor elhatározta, hogy a férfiaknak csinálnak egy főző tanfolyamot. Elmentek a gyülekezet tagjai közül néhányan az éttermekbe és megkérdezték az ottani szakácsokat nem jönnének-e el főzni tanítani ezeket az idős férfiakat. Mivel több étterem is volt a városban, egy főszakácsnak csak egyszer kellett egy félévben eljönnie. Ezt a hírt közzétették a helyi újságban, hogy van ilyen lehetőség, hogy a város idős férfiai főzni tanulhatnak a város legjobb éttermeinek főszakácsaitól, majd a megfőzött ételt együtt megeszik a gyülekezet konyháján. Kb. 100 idős férfi jelentkezett, és egyszerre 5-6 szakács jött. Nem fizettek a szakácsoknak, ez nekik is örömet jelentett. Ahhoz viszont, hogy ezek a szakácsok megtanuljanak viszonyulni ezekhez az idős, néha furcsa emberekhez, külön megbeszélést tartottak velük. Így alakult ki a szakácsok házi csoportja is. Később a szakácsok segítettek az idős férfiaknak abban hogy kell bevásárolni. Sok örömük volt ebben. Azután imádkoztak azért, hogy adjon Isten olyan pontot, amikor beszélhetnek róla ezeknek az idős férfiaknak. Istennek mindig vannak útjai. Ebben az esetben egy idős epilepsziáson keresztül vezetett az út Istenhez. Főzés közben ennek az idős embernek epilepsziás rohama lett, a jelenlevők megijedtek. Az egyik testvér, gyülekezeti tag odafutott és kétségbeesetten imádkozott Jézushoz miközben a kezét a beteg fejére tette: Úr Jézus könyörülj, gyógyítsd meg ezt az embert! Soha nem tette ezt előzőleg, nem imádkozott még így betegért. Egyszer csak felállt az idős epilepsziás beteg. Mindenki megdöbbsent, aki ott volt. Később ezeknek az idős embereknek közel egyharmada megkeresztelkedett. Ritka az olyan eset, amikor ennyi idős ember jut hitre. A következő évben, ha jövök mondja Johannes ti fogjátok nekem mesélni a történeteiteket. Egyet biztos elmondotok majd, azt, hogy Isten jelen volt.